

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnštvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 550
na mesec 2—	na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izključno vsak dan svezter izvenredne nedelje in praznika.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnštvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 24—
pol leta 13—	pol leta 12—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50
na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravnštvu: Kraljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Klerikalec in vseučiliški zaklad.

V soboto so klerikalec in vseučiliški zaklad. V soboto so klerikalec in vseučiliški zaklad. V soboto so klerikalec in vseučiliški zaklad.

Vse to, kar trdim, je leta in leta, da se klerikalna gospodarska organizacija nevdružena bliža splošnemu polomu, in kar so klerikalec skušali doslej utajiti, vse to je sedaj priznal — seveda previdno in prikrito — v sobotni seji deželnega zbora vodja klerikalne stranke dr. Šusteršič sam.

Solidni, cvetoči zavodi gotovo ne potrebujejo gnojnih podpor. In če se jim dovoli, da kaka podpora, je ta vselej neznatna in služi zgolj v to, da se takšne zavode moralno podpre in da se jim pred javnostjo izreče priznanje. Sicer pa bi bilo tudi brezvestno in neodgovorno, ako bi se trošil javni denar za zavode, ki imajo že sami svojih gnojnih sredstev dovolj na razpolago in ki lahko uspevajo iz svojih lastnih moči brez tuje pomoči.

A 750.000 kron in vrhu tega še deželna garancija v znesku 2 milijonov kron, vse to pa gotovo niso tako neznatne svote, ki se jih daje cvetočim, uspevajočim zavodom zgolj kot moralno podporo!

To dejstvo jasno in nepobito dokazuje, da se nahaja klerikalna »Zadružna Zveza« in z njo vsa klerikalna gospodarska organizacija v tako obupnem položaju, da jo mere poloma rešiti samo ogromno deželno posojilo in milijonsko deželno jamstvo.

To je kakor na diani in uvideti mora to vsakdo, ki ima oči, da vidi, in ušesa, da sliši.

Klerikalec so sprevideli, da se nahajajo neposredno pred svojim gospodarskim polomom, ako se v zadnjem trenutku spretne ne izkopljejo iz zagate.

Državo so že dovolj obrnili, saj so ji šele pred kratkim izprežali 600.000 K za potapljanje se »Gospodarsko Zvezo«, zato se pač niso več mogli nadejati, da bi jim tudi to pot vlada segla pod pazduho. In tako so obrnili svoje poglede na deželo kot svojo edino rešiteljico.

Toda tudi deželno gospodarstvo ne nahaja baš v najugodnejšem položaju.

Dežela sicer dobi posojilo v znesku 10 milijonov, toda od tega posojila je že 6 milijonov takorekoč porabljenih, 4 milijoni pa so določeni za

take investicije, ki se jih absolutno ne more preklicati. Kje torej dobiti denar?

Znano je, da je poteklo že skoro dve leti, odkar je bil sprejet zakon o deželnemu posojilu. Ker zakon ni bil potrjen, je bil klerikalni deželni odbor v silnih gnojnih nepravilnostih.

Zato je jemal denar, kjer ga je dobil.

Tako je porabil tudi vseučiliški zaklad v znesku 750.000 K.

Ta znesek bi bilo treba sedaj, ko bo deželno posojilo dobilo najvišje odobrenje, vrniti.

Ker pa so klerikalec in deželni posojilom že razpolagali, a je bilo vendarle treba rešiti poloma njihovo zadružno organizacijo, so napravili kratak proces ter enostavno sklenili: Mi ne vrnemo dolga svojemu upniku-vseučiliškemu zakladu, marveč podarimo dolžnih 750.000 kron enostavno »Zadružni Zvezi«.

In tako je bil volk sit in koza cela!

Če pa so bili klerikalec upravičeni h takšnemu sklepu, o tem pa bomo spregovorili drugo pot.

Pasivna rezistenco.

Dunaj, 21. febr.

V Trstu postaja situacija čim dalje resnejša. Pasivna rezistenco državnih uradnikov zlasti na pošti, v luki in pri carinskih uradih traja že pet dni in škoda, ki jo trpi tržaška trgovina in importni ter eksportni promet, je neizmerna. Ne le trenutna škoda je to, temveč za posamezne kupčijske stroke obstoja nevarnost, da izgube Trst kot trgov. torišče popolnoma ter si poiščejo druge poti in druga mesta.

V trgovskih krogih je spoznanje vseh teh nevarnosti rodilo uradništvu jako neprijazno razpoloženje. Poroča se, da se pripravljajo med trgovstvom pravcato bojotno gibanje proti uradništvu: tržaški trgovci hočejo uradništvu odpovedati kredit ter jim v bodoče prodajati živila in druge potrebščine le proti gotovini. Na posameznih uradih je prišlo že do ostrih konfliktov med občinstvom in poslujočimi uradniki. Vedno nujnejše se zahteva od vlade, naj odredi energične korake, da se zopet vrne mir in red. Bati se je, da postane cela vrsta sposobnih in pridnih uradnikov nesrečna, ker obljubujejo merodajni krogi suspenzije, kazenske premeščanja, disciplinarne kazni — ako uradništvo v zadnjem hipu ne

odneha. Kakor Damoklejev meč visi nesreča nad uradništvom in občinstvom — še par dni resistance in razmere se lahko razvijejo v gospodarsko katastrofo.

Na principijalno vprašanje ali je uradništvo upravičeno povabiti v svojem eksistenčnem boju vsa ona sredstva, ki jih brez ugovora priznavamo privatnim nastavljenjem, je težko najti odgovor.

Uradnik ima zasigurano eksistenco, napreduje v svoji plači brez onega strogega tehtanja dela in mezd, ki je v zasebnem gospodarstvu za materialni položaj posameznika odločilno, država skrbi zanj v slučaju bolezni, onemoglosti in starosti, ne zapusti njegove vdove in njegovih sirot. Vse to doseže zasebni nastavljenec le v izjemnih slučajih in še takrat morda ne v tako obsežni meri. Z vstopom v uradniško razmerje se posameznik podvrže državnim oblastim, ki od njega zahteva, da sam varuje v njeni službi javni interes: poštini in železnični uradnik prometne interese, sodni in policijski javno varstvene, carinski finance itd. Interese torej celote, ki je organizirana v državi, katera zopet uradnika plačuje in vzdržuje.

Sma li uradnik te javne interese napraviti takorekoč za torišče svojega socialnega boja, sme v dosegu svojih ciljev oškodovati obrtništvo in trgovstvo, kupčijo in promet, od katerih procvita je baš odvisno tudi njegovo socialno napredovanje?

Tržaški trgovci in obrtniki pravijo, da ne. Oporekajo uradnikom, ki se pri svoji pasivni resistenci le strogo, v marsikaterem slučaju morda pretirano strogo drži formalizma svojih, dostikrat zastarelih službenih predpisov, ter poudarjajo: Vaša služba je javna, vaši predpisi so navodila, ki nimajo namena nam škodovati na naših upravičenih interesih in stremiljenjih, če jih torej izrabljate proti nam, nam delate krivico, bojujete se s faktorjem, ki ni vaš sovražnik, ampak vaš prijatelj, slabite sami vir lastnega blagostanja.

Vsakdo ve, da uradništvo s popolno upravičenostjo stremi po zboljšanju svojega materialnega blagostanja, produktivni stanovi v državi so prijatelji zboljšanja uradniških plač — če uradniki navzlic temu niti časov, avanzmaja ne morejo doseči, je to edinele krivda vlade, ki se izgovarja, da nima potrebnega denarja.

Tudi v uradniškem vprašanju pridemo do onega, tolikrat že ponovljenega ceterumcenseo: za orožje vse, za kruh nič — ki je postal v naši politiki usodepoln princip. Boj urad-

ništva za lastne gospodarske nujnosti ne more biti zmagovit — ako oškoduje gospodarske potrebe davkoplačevalstva, boj obeh, složni in vstrajni boj bi dosegel uspehov.

Oblaki na Daljnem Vzhodu.

Dunaj, 21. februarja.

Iz Petrograda prihajajo poročila, da mobilizuje Rusija svoje vojaštvo proti Kitajski. Oficijelno se poudarja, da so merodajni krogi pripravljeni tudi k najresnejšim korakom proti vzhodnemu sosedu, ki se odteguje svojim pogodbenim dolžnostim ter na vse mogoče načine ovira in otežkuje rusko trgovino in ruske gospodarske interese na Daljnem Vzhodu.

Med Rusijo in Kitajsko je bila l. 1881. sklenjena trgovinska pogodba, ki priznava Rusijo v takozvanem rimsko-kitajskem obmejnem rajonu, katerega širina se je določila s 50 vrstami, prestop, carini in drugim oviram nepodlegajočo trgovino, priznava nadalje ruskim podanikom na Kitajskem, ki so pred vsem trgovci, v administrativnem in sodnem oziru važno pravo eksteritorialitete in pravico, da tudi njihove procese s kitajskimi podaniki presojajo takozvana mešana sodišča, sestojeca iz kitajskih sodnikov in uradnikov ruskih konzulatov; pogodba iz l. 1881. daje nadalje Rusiji pravico v nekaterih za rusko trgovino važnih severno kitajskih mestih ustanovitvi po potrebi ruske konzulate.

Teh obveznosti se Kitajska ni držala. V Mančuriji in pa daleč notri v Mongoliji se vedno bolj križajo ruski in kitajski importni oziroma eksportni interesi in Kitajci so skušali podpirati svojo trgovino na ta način, da so z vsem možnimi sredstvi ovirali rusko, temelječo in razvijajočo se na podlagi zgoraj omenjene pogodbe.

Rusija, za katero je Daljni Vzhod neizmerna dežela gospodarske ekspanzije, je bila končno — ko vsi priateljeli opomini niso ničesar izdali — primorana nastopiti z resnimi sredstvi. Podala je kitajski vladi v diplomatično resni formi zadnji opomin, v katerem odločno zahteva, da Kitajska popravi svoje postopanje in odkrito obljubi v bodoče respektirati obveznosti trgovinske pogodbe iz leta 1881. sicer bi morala trpeti vse po mednarodnem pravu dovoljene konsekvence.

Ta ruski opomin, kateremu diplomatični svet le radi tega ne da imena ultimatum, ker ne določuje ro-

ka, do katerega zahteva Rusija remedium, je napravil na Kitajskem globok vtis. Vzneniril pa je tudi vsa internacionalno javnost in pričelo se je zatrjevati, da je za Rusijo znova napočila doba prisvojevalne politike na Daljnem Vzhodu. Iz Londona in Pariza so prihajala poročila, da je celotno postopanje Rusije na Daljnem Vzhodu bilo pri postopimski entrevue z Nemčijo dogovorjeno, da je vsled novih prijateljskih vezi med tema državama ruska zahodna meja varna in ruske roke torej proste za energično akcijo v Mančuriji in Mongoliji.

Vse to so pretirana domnevanja. Raznim dementijem, da v Postupimu o ruski akciji ni bilo govora sicer nihče ne verjame, toda še manj verjetno je, da bi Rusija v času, ko je opaziti zopetno naraščanje notranjih bojev in homatij, mogla misliti na tako dalekosežne korake v svoji zunanji politiki, kakor bi jih zahtevali veliki prisvojevalni načrti. Bili so časi, ko so ruski oficijelni krogi pričakovali od velike vojske proti Japoncem polom ruske revolucije. Ravno nasprotno se je zgodilo — leto 1905. je pričelo z dijaškimi nemiri in predno je zatoni, je plamen upora zavil celo državo v krvavi plašč. Tudi letos je pričelo dijaško gibanje z novo silo in knez Menšikov že prorokuje v »Nov. Vremju« novo dobo ruske revolucije. Pravijo, da se moti — toda nikakor ni zanikati, da z mečem, puško in izgnanstvom vpepeljena revolucija tli kakor tiha iskra. Velika vojska razžari jo v novi plamen — saj netiva je nagromadila reakcijska sila zopet dovolj.

Treba si ta dejstva poklicati v spomin in takoj postane jasno, da bi mogel le prav izreden vzrok povzročiti novo rusko vojsko. Za enkrat gre le zato, da Rusija postavi primerno strahovalno armado ob svoje vzhodne meje, ter s tem poslednim moralnim sredstvom pritiska na Kitajsko, ki sicer ve, da se z vojaško silo Rusije ne more meriti, pa vendar skuša z dilatorično, zavlačevalno taktiko celotno sporno zadevo odlagati.

Morda se v zadnjem hipu še premisli, predno prične korakati ruski polki proti meji, morda ji bo treba pokazati vojaško silo ter ji zagroziti z nabito puško in golo sabljo, predno se uda.

Sebe in celo Azijo pa bi izročila tisočerm nevarnostim, ako ostane trda in vztrajna v kršenju svojih dolžnosti. Japonska sama, ki gotovo ni prijateljica napredujočega ruskega gospodarstva na Vzhodu, ji svetuje, naj izpolni jasne določbe pogodbe. V malo dneh pade odločitev. Ni dvo-

LISTEK.

Fickov frak.

Kratkočasna zgodba.

Spisal Blaž Pohlina.

(Konec.)

X.

V tem je zapel zvonec v pred-

bi. Fick je takoj skočil k vratom in jih odprl. Pred njim je stal njegov stric, Fikužev Matevž iz Zaplotja.

Ko ga je Fick zagledal, zavričkal je kot blazen:

»Izvrstno, izvrstno, izborna, da ste prišli, stric. Pojdite brž noter, da vam rezrešite čudno uganko!« in vlekel je kmeta za roko, da je ta kar tuj začudenja in da bi bil skoraj padel, ker ni bil vajen tolike hitrosti.

Gospa Pavla je znova prebledela, ko je čula, kdo je obiskovalec. Uvidela je, da je prišel trenutek, ko jo treba razjasniti vse po pravici. Najrajši bi se bila skrila ali pa ušla nožu izpred oči. A to zdaj ni bilo mogoče.

Ko je Fick privlekel Matevža v kuhinjo, zgrabil je svoj stari frak,

mu ga pomolil pred oči in dejal skoraj svedeno:

»Ta le frak ste zadnjič dobili pri nas, kaj ne?«

Matevž je gledal debelo. Že prej je mislil, da njegov nečak ni pri pravi pameti, ker je tako planil po njem, zdaj mu pa moli stare zanikarne cape pod nos. Vendar na resno vprašanje je dal resen odgovor, ko je rekel:

»Tega pa že ne, Tine, ampak tega-le sem dobil, vidiš, tega-le, ki ga imam na sebi in ki je zdaj po krščanskem predelan, da se mi vsi ljudje ne smejejo.«

Kakšen je bil učinek Fikuževih besedi, si je lahko misliti.

Fick je prijel Matevža za roko in ga zasukal kot otroka proti oknu. Tu je dognal, da govori njegov stric resnico, ker suknjič, v katerem je bil ta, je bil v svojem spodnjem delu res tako ljubeznivo sestavljen iz raznih koncev, da se je koj opazilo, da je bil njegov oče frak. To je konstatiral Fick in da Matevž ni lagal, ko je trdil, da je njegov suknjič napravljen iz fraka, ki ga je dobil pri njem, na to bi bil vzel strup, magari samo hudičovo olje iz svoje omare.

Zdaj se je pa porodilo v njem drugo vprašanje:

Čegav je frak, v katerem je obhajal ženitovanje prijatelja Pevca,

čegav je frak, ki ga je tako ponesnagal in čegav je frak, ki ga je danes jutraj s kruto roko uničil? Čegav je ta frak?

Pogled mu je padel na ženo.

Ta je gledala v tla. Zdaj ni bila več bleda, ampak vsa kri ji je bušila v glavo.

»Pavla!« rekel je Fick z glasom, v katerem je bil precejšen del ostrosti, ki se uporablja, kadar hoče moč svoji ženi izprašati vest, »Pavla, čegav je frak v moji sobi? Na to hočem odgovor.«

Milo ga je pogledala kot obstreljena ptica.

»Zdravko, vse ti povem po resnici in pravici, samo par minut mi daj časa, da si opomorem.« rekla je in solze so ji kapale iz oči, tako debele, odkritosrečne solze, kot dvehletnemu otroku, ki se joka, ko vidi palico, da bi omečil strogo mater, da bi mu jih preveč ne nametala. Reki ji Pavla odšla trudnih korakov v sobo ter zaprla vrata za seboj.

Ko sta bila Fick in njegov stric sama, menil je Matevž:

»Kakšne komedije pa imaš s temi fraki? Pa zakaj si tak z ženo, ki je še mlada in lepa? Kako boš se rešal nad njo, ko bo stara in grda in vsa škurbasta in bo imela samo dolg jezik kot vse stare babnice?

Pa kaj sem ji hotel reči?

Da, da, kakšne pregledave je meni delal ta-le frak. Le poslušaj me! Ko sem ga takrat spomladl prinesel domov in sem ga natanko ogledoval, videl sem, da je še čisto lep in da bo še prav dober za mašno obleko. Pa sem šel prihodnjo nedeljo v njem k maši. Kakšen vrag je bil! Tak smeh je bil pred cerkvijo, da bi se kmalu pritrkavanje ne slišalo, ko sem pa prišel v cerkev, režali so se vsi, dedci in babe, na vse pretege, kot bi bili vsi znoreli. Fajmošter niso mogli brati maše, ko so pa prišli na prižnico in se je vse kar krohotalo, odšli so jezno doli in poklicali žandarje, ki so me odgnali v ječo, češ da sem vero motil. Jaz sem se izgovarjal in povedal vse kaj in kako, nazadnje sem pa dobil 24 ur.

Ko sem prišel iz zapora, poklicali so me fajmošter k sebi, ki so zvedeli, kako sem prišel do fraka, in mi naročili, naj si dam škrice odrezati in napraviti suknjič, kot ga nosi vsak pošten človek. Naredil sem tako in nič več nisem bil nevaren veri. Zdaj sem pa prišel tebe obiskat in sem ti tu prinesel jaje in jabolk, če jih maraš.

Ficka je Matevžev pripovedovanje očividno ganilo. Čajno s jajci in jabolkami je postavil v kot, dal Fiku-

žu krono za kosilo in mu velel, naj se vrne popoldne, zdaj pa da ima on (Valentin Fick) zelo važne opravke. Matevž je poredno pomežiknil z levim očesom, pokazal s prstom proti sobi in odšel.

XI.

Konec te zgodbe je kratek.

Pavla se je svojemu možu odkritosrečno izpovedala svojih težkih grehov. Krojač Lulek je dobil naročilo, naj napravi za Ficka dva fraka: enega po vzoru tistega, v katerem je bil Fick na ženitovanju, enega pa nekoliko prostornejšega (na ženitovanju je Ficka nekam tiščalo čez pleča in hrbet); enega bo imel lastnik za polletje, enega pa za zimo, ko je človek bolj debele kože. Nerodna, trapasta dekla, ki je zakrivila, da je stari Fikuž dobil novi Fickov frak in ne staraga ponošenega, je morala takoj iz službe. Matevžu je pa Fick popoldne, ko je prišel po prazno cajno, podaril še stari frak.

Fick in Pavla sta danes naj-srednejši zakonski par v našem mestu. Ker je žena napram možu odkritosrečna in ker upošteva oblast, ki jo ima on po božjih in svetnih postavah nad njo, ne pride nikdar do nobene nesoglasja med njima. Valentin Fick sicer trikrat, to je vsake

ma, da Kitajsko v resnem konfliktu podleža — toda tudi za Rusijo samo je tak konflikt, ki bi vezal velik del armade na Vzhodu skrajno nevaren v notranje — političnem oziru.

Interes obeh držav mora iz glav hladnih politikov pregnati razburjenje in ogorčenja ter jih privedi do mirnega sporazuma.

Obliki na Daljnem Vzhodu ne smejo okrvaveti v odsevu bojišč — v interesu svetovnega miru, evropskega ravnotežja in mirnega razvoja ruske države.

Politična kronika.

Finančni odsek avstrijske delegacije je imel včeraj pod predsedstvom del. Zazvorka sejo, katere sta se tudi udeležila skupni finančni minister baron Burian in predsednik skupnega najvišjega računskega dvora baron Plener. Na dnevnem redu je bil proračun skupnega najvišjega dvora in zaključni računi. Končno so po daljši debati sprejeli proračun skupnega finančnega ministrstva, kakor tudi proračun skupnega najvišjega računskega dvora.

Pododsek državnoborskega odseka za državne uradnike se je začel včeraj posvetovati o službeni pragmatiki. Poslanec dr. Stölzel je prosil vlado, naj se pri vsakem paragrafu izjavi, če soglašajo s predlogi ali ne. Sprejeli so §§ 1. do 4. Pri § 3. so ertali določilo, po katerem naj tudi sodni uradniki spadajo pod ta zakon. Pri § 5, ki določa, kaj naj se zgodi s tistim, ki je dobil s ponarejenimi dokumenti kako državno službo, je pododsek sklenil, naj se določilo po končani disciplinarni preiskavi odpusti iz službe. §§ 6 in 7 sta bila neizpremenjena sprejeta. § 8. določa, da naj uradnik ne nastopi takoj svoje službe, temveč šele 14 dni potem, ko je dobil dekret. Sprejeli so tudi §§ 11 do 14. Vendar so pa § 14. v toliko izpremenili, da ima vsakdo, ki provizorično nastopi službo, enomesečno odpovedno dobo. § 15. so pustili v spenjo. Pri § 17. so sprejeli dostavek, po katerem ima uradnik vedno pravico vpogledati v stanovski izkaz.

Turčija ima v Jemnu in v Albaniji mnogo opravila. Londonski listi prinašajo poročila o novih nemirih v Albaniji. Že več mesecev imajo v Londonu posebno pisarno, ki nabira prostovoljce za Albanijo. — Kakor poročajo iz Carigrada, so turške ladje pri Hodeidi konfiscirale pet jadrnic, ki so bile obložene z orožjem.

Konflikt med Rusijo in Kitajsko postaja resen. V Petrogradu so precej razburjeni. Uradno se sicer polozaj tako popisuje, da hoče Rusija le preprečiti odpoved petrogradske pogodbe z dne 25. avgusta 1881., za kar ima v tem letu Kitajsko pravico. Ob enem se pa priznava, da Rusija koncentrira vojaštvo na kitajski meji. Berolinski »Lokalanzeiger« poroča iz Petrograda: V zunanjem ministertvu se potrjuje, da je Kitajsko v nedeljo izročila ruskemu poslaniku v Pekingu odgovor, ki je prispel včeraj v Petrograd. Nota je sestavljena v popolnoma prijateljskem in mirnem tonu. Vidi se, da je kitajski vladi prišel ruski ultimatum nepričakovano. Kitajsko je pripravljena priznati ruske zahteve ter jih kolikor mogoče upoštevati. — Londonska »Morning Post« poroča iz Sanghaja: General Tuan Si Jui, ki je bil imenovan za vojaškega guvernerja v iliskem distriktu, je bil poklican v Peking. — Podkralj v Sečuanu poroča brz-

velike praznike nekoliko pokroka ter rešuje vprašanje, če je res Valentin Fieck, po domače Fikuzen iz Zaplotja hišna številka šest, pošta Hudidol na Kranjskem. Tega vprašanja doslej še ni povoljno rešil, vendar na oblast še ni šel zahtevati, da mu dokažejo, da je on res Valentin Fieck itd. Pa menda tudi ne pojde, ker se mu že vselej izdaja prebujna fantazija do takrat, ko se nameni udeležiti ta korak.

Ako prideš z njim in njegovo ženo v dotiko, prav lahko shajaš z njima, samo o fraku ne smeš ziniti besede. Pisec teh vrst se je nekoč spozabil, pa je podražil gospoda Fiecka s križi in težavami, opisanimi v tej zgodbi. Gospa Pavla, ki je bila pri tistem draženju navzoča, je bila zelo razžaljena v sled netaktnosti gostove, temu se je pa dalo precej jasno razumeti, da je njegova družba cenjeni rodbini Fickovi odslej vse prej kot ljuba. Gost se z ozirom na takt ni prav nič usiljeval, bil je za zdaj toliko netakten, da je vso afero spravil na papir in med ljudi. Iz samega maščevanja je storil to. Zakaj so mu pa pokazali Fickova vrata?

Sicer je pa Valentin Fieck vesel, srečen in zdrav in je dobil zadnjič tri sto kron draginske doklade, kar ima tri otroke. Posnemanja vredno prvo in drugo.

javno, da so ruške čete vdrle v Tibet. Kitajski rezident v Lhasi poroča brzozjavno, da so tudi angleške čete začele prodirati v tibetako ozemlje. In Jünna poroča ondodni podkralj, da so Plena Ma na birmanski meji zasedli Angliji in da birmanska vlada zahteva del kitajskega ozemlja. Da bo pa tudi še Francija dobila kos pečenke, se iz Sanghaja poroča, da so francoske čete vdrle v Jünna pod pretvezo, da hočejo očistiti železnico.

Vstaja v Mehiki še ni zadušena. »Kölnische Zeitung« poroča iz New Yorka, da so se mehičanski uporniki zopet začeli gibati in da so se zopet vršili boji. Meksikanske čete so imele sto mrtvih in mnogo ranjenec. Izgube revolucionarjev so neznatne. Kakor se iz glavnega mesta poroča, se bo vlada temeljito izpremenila.

Štajersko.

Občinske volitve v Laškem trgu. Včeraj so se vršile občinske volitve v Laškem trgu. V vseh treh razredih so zmagali Nemci in nemurji. Slovenci se volitev sploh niso udeležili. Umrl je v Brežicah posestnik in lesotrtec Miha Balon. Pokojnik je bil zaveden narodnjak. Bodi mu zemljica lahka!

Električno razsvetljavo dobi tekmo letošnjega ali gotovo že prihodnje leto trg Zalec. Gg. župan Širca, drž. posl. Roblek in drugi tržani se marljivo ukvarjajo s tozadevnimi načrti. Trg bo z električno razsvetljavo gotovo veliko pridobil.

Iz Šmartne ob Paki. Za Ciril-Metodovo družbo se je nabralo v gostilni Steblovnikovi o priliki poroke gospodične Lojzke 10 K. Iskrena hvala!

Poročila sta se danes v Svitinjah g. Franjo Stanko, tržan v Ljutomeru in gospodična Anka Petovar iz Ivanjkovec. Vrlemu narodnemu paru iskrene čestitke!

Velik gozdni požar je divjal v petek pri Stribingu nad Gradcem. Vseled isker iz lokomotive se je vzgal gozd grofa Palffyja ter ga je zgorelo 7 hektarjev. Ogenj se je posrečilo omejiti šele s pomočjo vrlih bosanskih vojakov, ki so v Gradcu v posadki. Škoda se še ni ocenila. Gozd je bil zasajen pred 15 leti na takozvanem »Pflaßkoglu«.

Razstavo fotografij pod naslovom: »Štajerska dežela in njeni prebivalci« misli prirediti klub amateur - fotografov v Gradcu l. 1912. Razstavile se bodo fotografije vseh lepših pokrajin in mest, dalje narodne noše itd. Protektorat razstavi je prevzel štaj. - namestnik grof Clary and Aldringen, predsedstvo častnega odbora pa dež. glavar grof Attems.

Iz Ptuj. Pred 14 dnevi smo imeli Ptujčani krasno zabavo, čitalniški ples. Vsem je še v prav dobrem spominu, kako izborna se je ta prireditelja obnesla. Ni bilo menda udeležencev, ki bi ne sklenili, da se pri prvi priliki zopet udeležijo ptujskih zabav. Takrat nastopi »Ptujski Sokol« in kakor kažejo priprave, hoče isti s svojo prirediteljo Čitalnico nadkriliti. Ta prireditev se vrši pod geslom »Sestane na Bledu«. Občudovati hočemo divno Blejsko jezero, pozdraviti štirino Triglav in ogledati si zdrav, čvrst, nepokvarjen rod, ki biva ob tem naravnem čudesu. — Proizvajala se bo deo vseskozi mična in zelo ugažajoča trodejanika »Pri Belem konjčku«. Pridite vsi oni, ki ste že bili zadnjič tukaj, pridite pa tudi oni, katerim zadnjič ni bilo mogoče. Gostilničarka »Pri Belem konjčku« — Meta — vas vabi vse, takrat vas hoče pogostiti vse, kakor sicer le dr. Kovača. Po predstavi je plesni venček. Kostumi dobro došli. Začetek ob polu 8. zvečer.

Pozor, kmetovalci v Savinjski dolini! Opetovano opozarjamo na predavanje g. Julija Olchowja o sajenju sladkorne pese, katero se bo vršilo v nedeljo, dne 26. svečana t. l. ob 2. uri popoldan v gostilni Hausenbichler v Zalcu.

Drobne novice. »Slov. trgovsko in obrtno društvo v Mariboru« priredi na pustno nedeljo 26. februarja v veliki dvorani mariborskega »Narodnega doma« plesni venček. Svira godba glasbenega društva. Kostumi dobro došli! Začetek ob 8. uri zvečer. — Poročil se je pri Sv. Bolfanku nad Središčem g. Robert Žganec, pos. sin, z gospodično Ivanko Canjkovo istotam. Bila srečna! — Silen vihar je divjal zadnje dni prošlega tedna po celem Sp. Štajerskem. Zgodilo se je več nesreč in nezdod. Med drugim je prevrnil vihar posestniku Planklu v Konjiški okolici kozolet in mu napravil škodo nad 1000 K. — Prestavljen je poštni asistent Podor v Ptuj na lastno prošnjo v Maribor. — V Ptuj so zaprli čevljarkega pomočnika Kozodereca, ker je svojega očeta do krvavega pretepel. Sin ni hotel delati temveč je raje popaval in se potepal. Oče ga je v nedeljo segnal, na kar ga je sin pretepel. — Pokradel je neznani umzovnik trafikantkinjo Mažera pri Sv. Jerneju med tem, ko je bila ženaka v cerkvi, več denarja

in cigar. — Ponesrečil se je rudar Franc Godec v Trbovljah. Zmečkalo mu je pri premikanju huntu v zvon deano nogo.

Vpokojenemu tajniku celjske »Posojilnice« g. Franu Lončarju, ki se nahaja v dežni bolnici v Ljubljani, se je zdravje po izvršeni operaciji, znatno obrnilo na bolje, kar beležimo v pomirjenju številnih njegovih prijateljev in znancev.

Nov kolodvor z vsemi potrebnimi ekspedicijskimi prostori se zida Južna železnica v Zg. Radgoni. Okrajni zastop je prevzel jamstvo za vsoto 28 tisoč kron, katere se porabi za gradnjo.

Los — von — Rom gibanje na Štajerskem. Protestantki časopis »Wartburg« javlja, da je prestopilo l. 1910 k protestantski veri na Štajerskem 610 oseb, za 23 več kot lani. V Mariboru je prestopilo 192, v Celju 9 in v Ptuj 14 oseb. — Od l. 1898 je prestopilo na Štajerskem skupno k protestantizmu 7476 oseb; na Maribor odpade 1457, na Celje 336 in na Ptuj 147 prestopov.

Celjski mestni urad in slovensko uradovanje. Na neko tozadevno vprašanje odgovarjamo, da je vlada že pred mnogo leti zankazala celjskemu mestnemu uradu, da mora sprejemati in reševati tudi slovenske vloge. Ta odlok je seveda še vedno v veljavi. Saj se ga z veliko očitnostjo spominja celo »glasoviti« zgodovinar Gubo v svoji zgodovini mesta Celja.

Iz Ruš. (Dijamantna poroka.) Redko slavje obhajata na pustno nedeljo zakonska Peter in Marijeta Rebernik, gostača v naši fari, namreč dijamantno poroko. Poročila sta se 2. marca 1851 in je star sedaj mož 88, žena pa 86 let. Rodilo se jima je 12 otrok, od katerih jih je še živih 6; 5 je oženjen, eden pa neoženjen. Starša imata že 6 vnukov.

Iz Petrovč. Ciril - Metodova družnica je priredila dne 19. svečana v gostilni g. Ježovnik veselicu s gledališko predstavo »Trije tičiki«, katere je v vsakem oziru izborna uspela. Naši vrli diletanti so pod vodstvom g. nadučitelja Slanca rešili svoje vloge tako imenitno, da se je v prostorni dvorani natlačeno občinstvo venomer treslo samega smeha. Povse izborno je igral krojač Nace Iglač, pisikrovec Joško Strbenec, sodnik, krčmar in njegova žena Špela, sploh vsi brez izjeme so vredni pohvale. — Domači mešani pevski zbor, ki si je priboril pod spretnim vodstvom g. učitelja Pregelja že lansko leto s svojim izbornim petjem obilo lavorik, je vse navzoče naravnost očaral. — Pesem o »Lanskem fantiču«, ki pozabljen še ni se je morala menda petkrat ponavljati. Po predstavi se je med veseljem petjem razvila tako lepa domača zabava, da se je vsakemu udeležencu čitalo z obraza veselje in zadovoljnost naš tako dobro uspelem zabavnim večerom. Vsa čast in zahvala gre našim vrlim igralcem, pevcem in vsem tistim, ki so imeli s to prirediteljo trud in skrb, istotako vsem dragim domačim in tujim gostem, ki so nas počastili s svojim prihodom in tako pripomogli, da smo preživeli par veselih ur v krogu ljubih prijateljev in znancev, za našo dično družbo pa pridobili spet nekaj svetlih kronic. Na vsestransko željo se bo ta prireditev po veliki noči v prid »požarne brambe v Arjivasi« ponovila.

Iz Lembaha pri Mariboru. Zahvala. Gospod Ludovik Rotner, c. kr. poštari in posestnik v Bistrici, je priredil 12. l. m. v svoji gostilni kmetški ples in daroval ves čisti dobiček v znesku 73 K tukajšnji ljudski šoli za uboge učence. Zato izreka podpisano šolsko vodstvo blagomu gospodu prireditelju, njegovi hčerki gospici Pavli, ki je največ pripomogla k lepemu gmetnemu uspehu ter vsem darovalcem najprišernejšo zahvalo. Šolsko vodstvo v Lembahu, 14. dne svečana 1911. Šimen Vodenik, šolski voditelj.

Koroško.

Led na Vrbskem jezeru. Drsališče na Vrbskem jezeru je okrajno glavarstvo dalo v ponedeljek zapreti. S tem je najbrže za letošnja zimska sezija. Najbrže zapro te dni tudi drsališče v prekopu.

Od beljaških električnih naprav. Ko so spustili pred kratkim vodo v zgornji kanal, so se pokazali zelo vznemirljivi pojavi. Ko se je voda odtekla, se je pokazalo, da je bila betonirana stena zgornjega kanala na več krajih počila in puščala vodo. Poleg tega pa je bilo opaziti tudi v spodnjem delu in na dnu več zelo opasnih razpoklin. Vzrok pripisujejo zelo slabim talnim razmeram. Velika nevarnost pa obstoji tudi še v tem, da se struga napolni s peskom, ker je že po tem kratkem poskusu bila vsa struga zapečena. Če se je to zgodilo pri najnižji stoječi vodi, se bo to zgodilo v še veliko večji meri, če voda naraste. Najbrže bo moralo mesto poskrbeti za to, da dobi poleg te električne naprave tudi še nadomestno napravo, če ne bo hotelo imeti ob-

stne žbode in sitnosti pri svojih odjemalcih.

Primorje.

Pasivna resistenca državnih uradnikov in uslužbencev v Trstu traja dalje. Iz Trsta se nam piše 21. t. m. Polofaj je tudi danes neopremnjen. Pasivni odpor se nadaljuje, da si je dobilo uradništvo razne »reservatne« ukaze, kako ima vršiti službo. Za zvečer je sklical državni poslanec Spadaro sestanek uradniških odposlancev vseh kategorij. — Ker se je vse uradništvo — v katerem ima ravno italijanska liberalna stranka veliko zaslonbo, ker namreč odločuje v II. razredu za mestni svet — dvignilo proti »Piccolu« radi njegove nasprotne pisave, se je isti prestrašil in popolnoma kapituliral. — Glede sprejemanja blaga na državni železnici je popraviti dotično vest v toliko, da je izdala južna železnica razglas, v katerem izjavlja, da za časa pasivne resistence ne sprejema tovornega blaga od državne železnice niti ne prehodnega blaga in pošiljatev, ki bi imele sicer iti po državni železnici. Ta razglas je bil izdan za to, da ne bi imeli južni železničarji vzroka pričeti s pasivno resistenco. — Sod delodajalcev, sklican za snoči, je bil na migljaj »od zgoraj« odpovedan, češ, naj se počaka, da se bo videlo uspehi posredovanja trgovske in obrtne zbornice pri vladi. — Kakor se brzojavlja z Dunaja, se je danes bavil s tržaško pasivno resistenco ministrski svet. Res, čas bi bil, da vlada zadosti opravičenim zahtevam državnih uradnikov in uslužbencev, ker položaj je za vse prebivalstvo v Trstu postal naravnost mučen.

Vlom pri tvrdki Troplani. Kakor smo poročali že svoj čas, so prijeli enega glavnih krivcev pri vlogi tvrdke Troplani na Borznem trgu. Troplani ima škode nad 4000 K. Oni vlomilec pa, ki so ga prvega prijeli, je neki Marin Rudenizza. Sedaj so izsledili še več sumljivih oseb in jih aretirali in sicer: 29letnega nakladalca Ludvika Fornasaro iz Pirana, stanujočega v ulici della Scuole izračitliche št. 2., 28letnega mehanika Rudolfa Bevilacqua iz Trsta, stanujočega v ulici del Salice št. 8. in 30letno Angelo Stradiot, stanujočo v Androni degli Orti št. 4. Pri Bevilacqua so našli blaga za kakih 400 K, o katerih pa trdi, da jih je dobil od Angele Stradiot. Do sedaj niso mogli dobiti 12 kosov svile in ševijota in ženski kožuh, vreden kakih 400 K.

Iz poštnih služb. Računski oficijal Albert Leeb je imenovan za računskega revidenta pri pošttem in brzojavnem ravnanstvu v Trstu.

Iz redarstvene službe. Imenovan sta policijska komisarja dr. Emil Zecchini in Alojzij Gustin za višja policijska komisarja.

Pomiloščenje. Med 48 obsojenci, katerim je cesar odpustil kazni, sta tudi dva v kaznilnici v Gradišču in trije v kaznilnici v Kopru.

Težko ranil. V prosti luki so v ponedeljek popoldan razkladali z grškega parnika »Jonio« v sodih vino iz Santa Maura v hangar št. 17. Kakor po navadi pri takih prilikah, so bili fakinji več ali manj pijani, vsled česar je umrljivo, da je po kratkem prepiru fakin Ivan Fabris z nožem smrtno nevarno ranil paznika Antona Steinbergerja. Zabelod ga je v desne ledvice in potem pobegnil. Steinbergerja pa so prepeljali v bolnišnico.

Dete umorila. Kakor smo že poročali so našli v nedeljo zjutraj na stopnišču hiše št. 2. v ulici St. Anastasio v Trstu mrtvo dete. Po policijskih poizvedovanjih se je že posrečilo morilko prijeti. Je to 22letna, do sobote pri neki rodbini v ulici Nicolo Machiavelli št. 7. III. zaposlena Josipina Bajc iz Podkrajja pri Logaten, katero so izsledili v nekem zavetišču za brezposelne v ulici Farneto št. 18. Kljub vsem okolnostim, ki so govorili za njeno krivdo, je tajila in tudi ni hotela dopustiti, da bi jo preiskala habica ali zdravnik. Po zaslišanju so je prepeljali z vozom v porodnišnico v bolnišnici. Na poti pa je priznala policijskim agentoma, ki sta jo spremljala, da je v soboto v skladišču svojih zadnjih delodajalcev porodila in otroka, ki je prišel mrtve na svet, zanesla po noči na okno omenjene hiše. Rekla je, da je oče neki pisar iz Italije, kateremu pa ne ve imena razen krstnega imena Frane in za katerega tudi ne ve kje stanuje sedaj.

Avtomobil v kanalu. Šofer Albin Jakobi, ki je v preiskovalnem zaporu, sedaj pa v bolnišnici, je izpovedal pri svojem zaslišanju, da je bila nesreča samo posledica nesrečnega naključja. On ni bil pijan in je mislil, ko se je vozil skozi Dunajsko cesto, ker je bila gosta megla, da se vozi po ulici Caserma. Par metrov pred kanalom je sicer spoznal svojo amoto, vendar pa je bilo že prepozno. Onesvestil se je in je prišel šele v bolnišnici zopet k zavesti. V ponedeljek popoldne so zaslišali v tej zadevi še več oseb.

Aretacija. 28letni uslužbenec stavbnega podjetja Martellane & Co. v Barkovljah Anton Calcich, stanujoč v Trstu v ulici Barriera št. 10 je bil policiji ovaden, da je g. Antonu Martellancu dejansko grozil, ker ga je bil leta zaradi pomeverbe 417 K odpustil. Calcicha so aretirali in oddali deželnemu sodišču.

Tatvine. V noči od sobote na nedeljo so obiskali neznani posestniki s pomočjo ponarejenih ključev v Trstu c. kr. pomorski observatorij v ulici S. Michele ter vlomili vrata v stanovanje kluge Antona Perica, kjer so odnesli iz vseh omar 4 obleke, površnik, zinsko suknjo, čepico, dva para čevljev, deset srajc, 4 spodnje srajce in 8 spodnjih hlač v skupni vrednosti 510 K. — V noči od petka na soboto je presenetil nastavljenec tržaškega društva za zaklepanje pod Servolo tri ljudi, ki so ravno razdeljevali bakrene cevi. Ko so paznika zapazili, so pobegnili in zapustili svoj plen, katerega so bili ukradli iz nekega zaprtega železniškega voza. Tatovi so bili razrezali že 24 m bakrenih cevi, da jih ložje odnesejo.

Agent za citre aretiran. Na ovadbo tehničnega uradnika g. Frana Jagorskega so aretirali predvčerajšnjem v Trstu zastopnika neke tovarne za citre v Klugenthalu z imenom David Senk iz Kromeriza. Ker je bil Schenk šele malo časa v Trstu, se je dal voditi od omenjenega uradnika. Pravil je, da je on sam lastnik tovarne in si je dal izplačati pri vsakem naročilu 10%. Na ta način se mu je posrečilo dobiti že večjo vsoto, dokler ga ni Jagorsky ovadil, da ne pride sam v sum, da bi mu bil pomagal pri goljufijah. Aretirani Schenk zanika, da bi bil imel namen koga ogoljufati in trdi, da je nameraval Jagorsky s svojo ovadbo samo njega kot konkurenta storiti neškodljivega.

Parnik v nevarnosti. Parnik »Tonec« paroplovne družbe Maria Jelič v Dubrovniku, ki je bil z 20.000 meterskimi stoti premoga na poti iz Trsta v Dubrovnik je naletel vsled goste megle na plitvino Valnera pri otoku Brionu in bo moral izkrcati svojo vsebino. Iz Trsta je odplul na kraj nesreče remorker »Titan«.

Ljudsko štetje. Občina Dobrdo šteje 143 hiš in 671 prebivalcev, v županiji Tomaj ima Tomaj 613, Kriz 289, Filipje Brde 35, Sepulje 196, Dobravje 146, Utovlje 127 in Grahorvo Brdo 53 prebivalcev. V Cepovanu so našli 1223 prebivalcev, začasno odsotnih je bilo 130, po občevelnem jeziku je 5 Čehov, 1 Malorus in 1 Nemec, vsi drugi so Slovenci, v Krninu so napravili 495 Slovencev, 6042 Lačhov in 43 Nemcev. Dutovlje šteje v 129 hišah 793 prebivalcev, Sežana pa ima 1433 prebivalcev, med njimi 247 mož vojaštva, Dane imajo 212 prebivalcev, v Ortku prebiva 272 v Šmarju pa 149 ljudi. Županstvo Avče ima 609 prebivalcev, med njimi 3 Nemce. Grgar šteje 1127, Ravnica 422, občina Lokavec pa 1144 oseb, od katerih je priznalo nemški občevelni jezik 8 oseb. V Dornbergu je navzočih 2152, odsotnih pa 191 ljudi, Stanjel pa šteje 1194 prebivalcev, med temi 13 Nemcev in 1 Lah, drugi so Slovenci. Vogrsko ima 950 prebivalcev.

Napredno politično in gospodarsko društvo za poljanski okraj .:

priredi

SHOD

volilcev in volilk

v četrtek, dne 23. t. m. ob polu 8. uri zvečer v gostilni »Pri Turkul« v Streliški ulici št. 20.

Somišljeniki in somišljenice, udeležite se shoda zanesljivo polnoštevilno, da izveste resnico in da spoznate hinvistično in zahrbtnost nasprotnikov v svetli luči.

Dnevne vesti.

+ Za 10 milijonov bo plačati 29 milijonov. Slovenski klerikanci so v dunajskem državnem zboru izdali in prodali slovensko vseučilišče, v delegaciji pa so se zavezali glasovati za vsa ogromna bremena, ki jih hoče vlada navaliti prebivalstvu. Kot plačilo za to so dobili dovoljenja, najeti 10 milijonov dolga. Ta dolg bo obrestovali s 4 1/2%. Kdor zna računati, najde hitro, da hoče država za teh 10 milijonov morala plačati na obrestih obrestih vsega skupaj 29 milijonov, beri: devetindvajset milijonov. Skoro trikrat toliko bo morala dati, kakor pa bo prejela. Za 10 milijonov — 29 milijonov! To je nekaj grozovitega, nekaj tako strašnega, da svet kaj takega še ni videl. Dežela Kranjska je imela že doslej 8 milijonov dolga, ki ga je komaj, komaj obrestovala in vračevala, sedaj pa še ta nesreča, da bo za posojenih deset milijonov morala vrniti 29 milijonov! Za 10 milijonov 29 milijonov! Kdor ne sprevidi, kaj to pomeni za kranjsko deželo, temu ni pomagati.

Če celih deset let poka v klerikalnih zadrugah in so polomi na dnevnem redu. Posebno vlogo igrajo pri teh polomih klerikalni revizorji. Kako je klerikalce Jošt spravil »Glavno posojilnico« na kant, to se bo še pojasnilo pred sodiščem in svet bo tedaj zopet smel nad klerikalno brezvestnostjo, kakor je smel že večkrat. Saj so bile že večkrat obravnave, pri katerih se je pokazalo, kako znajo klerikalci slepariti in bile so tudi že obravnave, pri katerih se je pokazalo, kako klerikalni revizorji falsificirajo knjige in bilance, in to celo na ukaz političnih voditeljev klerikalne stranke. Pa ne samo oblastni varajo klerikalci, tudi svoje lastne člane, ki se v zaupanju do duhovnikov dajo vjeti v klerikalne mreže. Vzemimo samo »Mekarsko zvezo« v Ljubljani. Ta je svoje člane vsak mesec ogoljufala za okroglo 2000 kron. Čisto preudarno in sistematično se je to vršilo in res čudo je, da državno pravdnštvo še ni teh ljudi prišlo za vrat in jih vtaknilo v preiskovalni zapor! Tekom zadnjih deset let je propadlo nad sto klerikalnih zadrug in na tucete nedolžnih žrtev klerikalne gospodarske »podjetnosti« je prišlo že v ječe in ob svoji imetje, a pri klerikalcih niso bili tega krivi posamičniki, ampak cela stranka, ki je ljudi še učila ogoljufati!

Še ni dovolj! Klerikalci so ukradli vseučiliški zaklad, 750.000 K so odnesli, da rešijo svojo zadrugno organizacijo, pri kateri so blagoslovljeni in neblagoslovljeni dolgoropraneži napravili take luknje, da jih ni mogoče zamašiti. 750.000 kron so že lepi denarji, a vendar je pomagano z njimi le za največjo silo. Le malo naj pritisnejo vložniki, pa bo zopet začelo pokati na vseh koncih in krajih. Samo o »Gospodarski zvezi« pravijo, da ima čez en milijon izgube, a kje so še druge zadrugre in koliko manjka tam! Ni čuda, da klerikalci že dlje časa premišljajo, kje in kako naj dobi dežela denar, da bi se dalje reševala klerikalno zadrugništvo. Klerikalci namreč stoje na stališču, da ima dežela denar za to, da ga klerikalci pobašajo. V klubu klerikalnih poslancev so imeli veliko posvetovalje o tej stvari. Bistroumni dr. Zajca je predlagal, naj dežela sama bankovce dela, Jare je bil za to, naj se s posebnim zakonom da svetincem denarna vrednost in naj dežela svoje izdatke plačuje s svetincami, da bo pravi denar ostal za klerikalne bisage. Demšar je zastopal stališče, da je vse to nepotrebno. Dežela lahko dobi denarja, kolikor ga hoče, dokler je dovolj liberalcev v deželi, ki morajo davke plačevati. Glavno je, da pride ljudstvo lahko in hitro do denarja in da ni treba vselej čakati novega zasedanja deželne zbornice in se potem še vojskovati. Predlagal je, naj se sklene bombardiranje škupulirjev pri deželni blagajni. Krek je bil drugačnega mnenja. Proglasil je, da spadajo predgovorniki v zoologijo in pozval dr. Zajca, naj zapiše Jaklič in Jare take medicinske, da bodeta ceki ne delala; ker sta že dokazala, da znata hlače napolniti, naj še deželno blagajno napolnita — potem se bodo že dobila pota, da preide to premoženje v klerikalne roke.

Deset milijonov — to ni nič! Dne 17. t. m. se je klerikalni poslanec Perhavič iz Vipave odpravil v Ljubljano. Rekel je: »Grem v Ljubljano, pridem pa že jutri ali pojutrem nazaj, imamo eno majhno stvar rešiti, da bo šla barka naprej.« Deset milijonov posojila najeti in 750.000 kron pobasati v klerikalne žepe — to je majhna stvar. Da, da, ti klerikalni poslanci so jako vestni ljudje in imajo odlične pojme o poslanskih nalogah. — Eden, ki mu Perhavič dav politični petjot ne diši.

Zanimiv intermezzo se je primeril v zadnji seji deželne zbornice. Govoril je grof Barbo in sicer o nemški šparksii in o vojski naprednjakov, ki je iz tega zavoda odnesla 20 milijonov. Milo je zastokal grof Barbo, da delajo naprednjaki kranjsko šparkaso za vse odgovorno. Dr. Triller mu je zaklical: Revanche pour Sadowa! Tedaj pa se je razburil grof Barbo in zaklical je dr. Trillerju, da njegov medklic ni umesten, češ, nemška šparkasa ni doživela nobene Sadowe, marveč je izšla iz boja kot sijajna zmagovalka. — Dr. Triller pa je hitro zaklical grofu Barbu: »Se dve taki zmagi, pa kranjske hranilnice več ne bo!« In zdaj ni grof Barbo nič več ugovarjal, ker je pač sam izprevidel, da mora nemška šparkasa za sušico izdihniti, če doseže tri take »sijajne zmag«, pri katerih izgubi vselej 20 milijonov.

Glavna in ljudska. Največji dolžniki propadle »Glavne posojilnice« so: dr. Hudnik, Meglič in Pavšlar. Klerikalci odpirajo s'adaj svoja usta na stečaj in kriče tudi zaradi ponesrečene spekulacije dr. Hudnika z grajščino Thal pri Gradcu. Ne hodi nam na misel, da bi branili dr. Hudnika. Njegovo postopanje je bilo neodpušljivo. Eno pa moramo pibiti: dr. Hudnik ni v bistvu postopal glede

grajščine Thal nič drugače, kakor dr. Šusteršič glede grajščine Boštanj. Dr. Hudnik si je pri »Glavni« izposodil čez en milijon kron, dasi osebno po svojem imetju še četrtine tega kredita ni zaslužil, dr. Šusteršič pa si je pri »Ljudski« tudi izposodil okroglo en milijon za boštanjsko grajščino, dasi tudi on niti četrtine tega kredita ne zasluži, saj priča volilni imenik, da plačuje dr. Šusteršič toliko davka, kakor kak boljši branjevec. Naj bodo torej klerikalci kar lepo previdni!

Zopet eden na vrsti. V kroniko od zbesnelih popov preganjanega učiteljstva bo kmalu treba zabeležiti novega mučenika v osebi dragatuškega nadučitelja K. Mož je v očeh maščevalnih političnih nasprotnikov storil neodpušljivi greh, da je o priliki državnozbornskih volitev upal nastopiti za kandidata Gangla. Zato ga je treba uničiti. Inkvizitorski posel je vršil duhoviti pedagog eksnadzornik Simon vsled odvagbe župnika N. Pri tem nečednem poslu igrajo pasjeponižno vlogo razni laži-moralisti in gospodarski pseudoreformatorji, o čemur se bo še obširneje govorilo. Apelujemo na one člane deželne šolskega sveta, ki cenijo učitelja po njegovem delu v šoli in na kulturnem polju, da preprečijo udeleževanje tega nameravaneja najnovejšega političnega uboja.

Klerikalen shod, ki se ni mogel vršiti. Snoci so nameravali klerikalci prirediti shod pri Jurju na Poljanski cesti. Razposlali so cel kup vabil in uvedli tudi intenzivno osebno agitacijo. Shod bi se imel vršiti ob 8. zvečer. Na shod je prišlo 12 naprednjakov in niti enega klerikalca ni bilo. Prireditelji zborovanja so se pravočasno informirali o položaju in sploh niso prišli na shod, da si s tem prihranijo še večjo blamažo. Stvar sama na sebi je brezpomembna, vendar pa dokazuje, da so se ljubljanskemu prebivalstvu jele odpirati oči in da se vedno manjša krog tistih, ki so še nedavno tega slepo drli za klerikalce.

Tudi Nemci se že gibljejo. V ponedeljek zvečer so imeli Nemci in nemščurji shod v kazini, da se pogovore o volilni agitaciji in se posvetujejo o kandidaturah. Shoda so se udeležili skoro sami obrtniki in delavci, kakih 20 po številu. Mnogo se je opazalo, da ni bilo blizu nobenega trgovca, vsled tega je padla marsikatera pikra beseda na naslov nemških trgovcev. Shod se je končal ob 10. zvečer. Ko so se udeleženci shoda, kakor rečeno, sami delavci in obrtniki, vračali domov skozi »Zvezdco«, so glasno zabavljali na nemške trgovce, češ, da se le ti mirno drže v zatišju, reveže obrtnike pa pošiljajo za-se po kostanj v žerjavico. Eden izmed obrtnikov se je rotil, da se ne bo udeležil nobenega nemškega shoda več in da tudi ne bo volil z Nemci, ker se neče dati izrabljati gotovim gospodom, ki sede na tonlem in niso odvisni od delavcev. Obrtnik pa je, četudi bi ga podpirali Nemci, kakor se spodobi, vendarle kolikor toliko navezan na slovenske naročnike in odjemalce.

Cvet pravega klerikalstva je brezdvómnó zbran v Idriji. To moremo spoznati že po njihovem dopisovanju v razne katoliške liste. Iz teh odseva na eni strani vsa hudobnost in moralna pokvarjenost idrijskih klerikalnih voditeljev, na drugi strani pa moremo sklepati na strašno duševno revščino njihove sicer maloštevilne mase, da je voljna sprejemati tako duševno hrano. Imajo pa dvoje vrst poročil, boljša — če se soloh dajo tako imenovati — so v »Slovenčevih« sobotnih idrijskih novicah, svoje slabše duševne produkte pa odlagajo v »Naši Moči« ter »Domoljubu« in s tem ravno dokazujejo, kako nizko cenijo tistih svojih par privržencev, ki jih še imajo med idrijskim delavstvom ter koliko jim je na tem, da bi to delavstvo duševno dvignili. V tem se posebno odlikuje »Naša Moč«! Takega glasila bi se morala sramovati vsaka stranka, ki količkaj hoče varovati svoj ugled.

Med brati in sestrami so »krupteala najobskurnejše vrste«. Poleg največjih neumnosti priobčnjenjio odstavke, ki so docela nerazumljivi. Da bi se glavni idrijski dopisniki vsaj toliko potrudili, da bi ponravili svojim pisacem pisanje, da bi bilo saj to smiselno. Toda dekan Arko, kakor je videti, prav malo pregleda, kaj mu napišeta Nazerle, Brus, Kanduč in drugi klerikalni kompanjoni. Gostinčar pa ima kot poslanec preveč drugega posla, da bi se bavil z idrijskimi dopisi. On pač ne mara svojih izrednih zmóžnosti porabljal za tako malenkostne stvari. Urednik »Naše Moči« je le zategadel, da s svojo poslaniško imuniteto ščiti lumparije klerikalnih dopisnikov. Radi bi ponatisnili doslovno par dopisov iz Idrije v »Naši Moči«, da bi tudi oni, ki ne dobivajo tega obskurnega klerikalnega glasila v roke, mogli spoznati vso inferijornost idrijskih klerikalcev, vendar nam je žal za prostor, ki bi ga zavzemale idrijske klerikalne prisnodarije, nad katerimi

more imeti svoje dopadenje edino že kak Janez Kavčič v svoji preveliki klerikalni gorečnosti. Sicer pa, kakoršni ljudje v stranki, taka so njihova glasila.

Napredno gospodarsko in politično društvo za poljanski okraj priredi v četrtek 23. t. m. ob pol 8. zvečer shod v Turkovi gostilni v Streliški ulici. Volilci in volilke, udeležite se shoda polnoštevilno, pridite na shod zanesljivo, da čujete na lastna ušesa o grdihi nakanah nasprotnikov in da uvidite nevarnost, ki vam preti. Torej, vsi na shod!

Iz justične službe. Dodatno k naši včerajšnji brzojavki izveemo, da sta bila imenovana za deželnosodna svetnika in okrajna sodna predstojnika dr. Josip Gruber v Dobrli-vesi in Fran Rekar v Trzinu.

Odlikovanje. Poslovodja »Kranjske stavbinske družbe« Josip Clemen z v Ljubljani je dobil čestno svetinjo za štiridesetletno službovanje.

Aretacija. 27letni delavec Ivan Mrak iz Čepovana na Primorskem je dne 18. februarja slučajno bil navzoč, ko je orožniška patrulja v Zelenu jami neko žensko aretirala. Zadel se vmešavati in je rekel k ženski: »Kako si neumna, da se jim daš!« Na ponovni poziv orožnikov se ni hotel odstraniti in tudi ni hotel povedati svojiga imena, zato ga je zadela ista usoda, kakor žensko.

Z lopato. Tovarniški delavec Jožef Benčina se je dne 17. februarja sprl med delom v papirnici v Vevčah z voznikom Ivanom Gradom. Med preprirom je udaril Grada z lopato za premog in obraz in mu prebil spodnjo ustnico.

Tatvine. V noči na 5. februarja se je splazil neznan tat v spalnico Antona Markiča v Kranju ter izmaknil iz neke škaflice srebrno uro, dva zlata prstana, pozlačeno zapestnico, 1 zlato in 4 navadne igle. — Neznan tat je ukradel uradniku južne železnice Andreju Keršmancu v Spodnji Šiški iz nezaklenjene predsohe temnomodro zimsko suknjo in par rjavih rokavic. — Tatovi so vlomili pred kratkim tudi v zaklenjeno stanovanje Marije Vrhovec iz Lukovice v občini Log, ko je bila pri božji službi in ji ukradli iz neke škaflice 16 K.

Najden mrtič. Sava je prinesla s seboj dne 20. februarja v Podgrad truplo nekega 45 do 50letnega moškega in je naplovlila na desni breg. Mrtič je bil že precej nagnit ter je moral že delj časa ležati v vodi. Bil je najbrže delavec, spoznati ga pa ni bilo več mogoče.

Tiske onkline. Ko je odšel tovarniški delavec Franc Brojan iz Moistrane za nekaj trenutkov iz kuhinje in pustil svojo 2 1/2 leta staro hčerko samo v kuhinji, je ta prevrnila gorčico svečo, ki ji je žgala obleko. Na njeno vpitje so takoj prihiteli starši in pomagali, kolikor se je dalo. Otroka so morali prepeljati v deželno bolnišnico.

Imenovanja v zdravniški službi. Na mesto odstopivšega primarija in okrožnega zdravnika dr. Petra De Franceschia je imenovan dr. Buh za okrožnega zdravnika v Novem mestu in za primarija v moški bolnici usmiljenih bratov v Kandiji. Za primarija na Cesarice Elizabete ženski bolnici v Novem mestu je imenovan dr. Josip Strašek, ki je bil več let zaeno z dr. De Franceschiem zdravnik na bolnici usmiljenih bratov v Kandiji.

Premeščena sta v Novo mesto sodni kancelist Josip Dražler iz Kranjske gore in Rudolf Kovač, sodni sluga iz Krškega. Dražler pride na mesto sodnega oficijala Franceta Zupančiča, ki je šel radi boleznii v pokoj.

Na zabavno potovanje sta šla Jože Pasarič in Ivan Ivanetič iz Kravčevega vrha pri Metliki. Nista sicer čitala indijane in kriminalnih romanov, toda muhasti nymdnst in bližajoča se spomlad jn je dvignila. Ivanetič ima precej strogo mater, ki sinu ne dopušča vsega in ki mu daie vedno lone nauke. Sin pa je imel teh lepih nauk tako polna ušesa, da je sklenil odtegniti se jim. To je storil tem rajše, ker bi moral iti letos spomladi na nabor v Metliko. Dne 11. t. m. se je domenil s sosedovim sinom Ivanom Ivanetičem, da gresta malo po svetu pogledat in smukneta potem, kadar in kjer ima bo prilika ugodna, čez mejo in hajd v Ameriko, kjer se več zaslužijo na vojaških slavnica. Pasarič je vzel svoiemu očetu branilno knjižico za 2400 K in je dvignil pri »Dolenjski posojilnici« v Metliki nekaj čez 900 K denaria. Ivan-tič si je pa tudi vedel priskrbeti potnino. Tako sta jn mahnila dne 11. februarja t. l. čez Goriance v Novo mesto in od tod v širni, krasni svet. Hitro sta potovala, toda brzojav je še hitrejši in rola pravice je presneto dolga in dne 14. t. m. ju je zgrabila na kolodvoru v Beljaku ter jima prekinila dravo potovanje. Bo nač vendarle treba na nabor in morat tudi k vojakom, kjer cesar da pol hleba in kar je treba.

Kralj ni hotel biti pastir. Dne 13. t. m. sta bila v Lesjakovi gostilni v Glogovci pri Rodohovi vasi delavca Ivan Kralj in Alojzij Ostanek iz Doba. Alojzij Puš iz Št. Vida je rekel Kralju, da je še pastir. To je pa tako Kralja razkačilo, da je začel skakati v Puša. Gostilničar Lesjak je prišel mirit in zagledal v notranjem žepu suknjice pri Kralju kriv nož vinjek ter mu ga vzel. Toda Kralj je imel odprt tudi že svoj lastni žepni nož. Lesjak je zagrabil Kralja in ga tiral v vežo, toda spotoma je Kralj večkrat zamahnil z odprtim nožem po Pušu, pa tudi po Ivanu Globokarju iz Glagovice, ki je stal ondi blizu. Lesjak nikakor ni mogel preprečiti, da je oba tako nevarno ranil, da so ju morali oddati v Kandijo v bolnico usmiljenih bratov. To je zdaj prav v kratkem že drugi pretep v tej okolici.

Preprečena pot. Včeraj je na južnem kolodvoru prijel službojoči stražnik Josipa Hrvatina roj. 1893 v Jablanci okr. Postojna, ker se je nameraval izseliti v Ameriko in se odtegniti vojaški dolžnosti. Oddali so ga deželnemu sodišču.

Aretirala je včeraj mestna policija služkinjo Matildo Preložnik, rojeno v Rottemanu, pristojno v Konjici, katero zasleduje v policijski tiralični deželno sodišče v Celovcu zaradi hudodelstva tatvine. Izročili so jo v zapore tukajšnjega deželnega sodišča.

Ponočnjaki. Na Marija Terezije cesti št. 26 so okrog polnoči neznan ponočnjaki vrgli skozi okna v stanovanje železniškega strojevodje Gustava Lusnerja dva kamna, ubili 4 šipe in napravili 3 K škode. V sobi ni nihče spal, pač pa so se hišni stanovalci močno prestrašili.

Izgubljeno. Šolska učenka Marija Peterlinova je izgubila rdečo usnjato denarnico z manjšo vsoto denarja. Kuharica Helena Nakrstova je izgubila črno usnjato denarnico s 3 K in nekaj drobja. — Posestnica Viljemina Skofceva je izgubila črno usnjato ročno torbico, v kateri je imela 5 K denarja in dva rožna venca. — Nadrevident južne železnice Ivan Petek je izgubil legitimacijo za vožnjo I. razreda s sliko. — Neka gospa je izgubila modrozeleno pompaduro, v kateri je imela risalno orodje, vredno 7 K. — Izgubljena je tudi usnjata zapestnica z vdolano žensko tulo - uro, vredno 10 K. — Neka zasebnica je izgubila zastavni listek, na katerem je zastavljen gramofon, vreden 400 K.

Popravek. V včerajšnji članek: »Klerikalci zoper Ljubljano in slovensko vsenčilišče« se je vrinilo več tiskovnih napak. V drugi koloni v 26. vrsti od zdoaj se mora mesto »devizija«, glasiliti »deviza«, v 27. vrsti mesto »gospodarstvo« — »gospodstvo«; v tretji koloni v 12. vrsti od zgoraj mesto »le« — »se«, v 38. vrsti mesto »ljudske sleparije« — »ljudske sleparje«, v 39. vrsti pa mesto »ene« — »one«.

Društvena naznanila.

Napredno politično in gospodarsko društvo za kolodvorski in šentpeterski okraj se je 17. t. m. v svoji prvi redni seji po običnem zboru konstituiral sledeče: Predsednik: Bončar Anton; podpredsednika: Rohman Viktor in Poljšak Fran; tajnika: dr. Azman Josip in Počivalnik Josip; blagajnika: Lenček Alojzij in Accetto Ferdo; odborniki: Skubie Ivan, Adamič Ivan, Planinšek Fran; namestniki: Jakopič Ivan, Mohar Josip, Goršič Ivan, Škarar Fran; pregledniki računov: Podkrajšek Fran, Zupančič Ivan, Vrstovšek Ivan; namestnik pa Škerjanc Andrej.

Emona — Ljubljana. Predprodaja vstopnice za maskarado »Ljubljanskega Sokola«, ki se vrši na pustni torek, prevzeli ste iz prijaznosti trgovini: Gričar & Mejač v Prešernovi ulici in Milko Krapež na Jurčičevem trgu. Da se prepreči na večer prireditelje veliki naval pri blagajni, prosijo se slavno občinstvo, da si izvoli vstopnice že preje preskrbeti. Maskaradna vabila so se danes razposlala. Ker se je pa vzlie največji pazljivosti lahko prinetilo, da je bil kdo pomotoma iznuščen, kar se pri tolikem številu vabil ni pri številnem premeščanju gg. uradnikov lahko pripeti, prosijo se blagohotnega oproščenja. Vsakdo, ki je bil neljubnoma izpuščen, izvoli naj se oglasiti pri bratu Levu Franketu v upravništvu »Narodne tiskarne«.

Slavčeva maskarada. Veliki pustni korzo je pred durni in na pustno nodeljo se odpro vrata velike Unionove dvorane razkošnemu in vselemu vrvenju. Tam na velikem, sijajno okrašenem trgu se zbero ta dan čestilci veselega princa karnevala. Prisotni bodo najrazličnejši odposlanci po svojih zastopnikih ter narodi v raznobojnih svojih narodnih nošah, tudi kranjski salonski ziglerji občudujejo veliko deputacijo. Tamburaški orkester iz Babinegrede, pod vodstvom kapelnika G. Fiešičkirija pripe v nodeljo v Ljubljano in ako vse strune ne popokajo bodo

od mitnice skozi mesto do kornega trga prav veselo svirali. Ciganska godba pride že v soboto in se odpelje iz kolodvora s posebnim vozom naravnost v Union. Pri tej priliki bodi omenjeno, da je odbor »Slavca« tudi letos opustil osebno vabljenje, kakor to izvečine tudi druga društva opuščajo.

Društva zdravnikov na Kranjskem izvanredni občni zbor se vrši v petek, dne 24. februarja ob 7. zvečer v hotelu Tratnik. Dnevni red: Naznanila predsednika. Podelitev podpór iz dr. Löschner-Maderjeve ustanove. Samostojni predlogi društvenikov.

Muzejsko društvo za Kranjsko. V muzejski predavalnici je imelo snoci muzejsko društvo za Kranjsko svoj letošnji občni zbor. O napredovanju društva je poročal deželni šolski svetnik Levec. Zahvalil se je nadalje c. kr. naučni upravi in kranjskemu deželnemu odboru za subvencije, muzejskemu ravnatelju pa za ljubeznivo podporo. Spomnil se je umirih članov prof. Josipa Apiha in župnika I. Azmana. V znak žalosti so se dvignili zborovalci s sedežev. Iz poročila tajnika g. prof. Cerka posnamemo, da ima društvo od 1. marca naprej dvakrat na teden v muzeju odprto čitalnico. Društvo šteje 305 rednih članov, 3 častne in 2 dopisujoča člana. V redakcijskem odseku za glasilo so trije člani. Sledi poročilo tajnika prof. Milana Pajka nakar dobi ves odbor na predlog pregledovalca g. Podkrajška absolutorij. Kot pregledovalca računov se izvolita za letos gg. Podkrajšek in Vrhovnik. Na predlog prof. dr. Sajovice je bil nato izvoljen v priznanje njegovih zaslug za častnega člana g. šolski svetnik prof. Alfons Pavlin. Pri slučajnostih vpraša oficijal južne železnice g. Počrajšek, v katerem stadiju stoji vprašanje spominske plošče na rojstni hiši Valvazorja. Odgovarja mu predsednik naglašajoč, da so sedaj društvena denarna sredstva za to premajhna. G. Podkrajšek se zavzema nato še za popravo razpadajočega nagrobnika domačega pisatelja in zgodovinarja Linhartar.

Društvo srebrnega križa, podružnica »Ljubljana«. Ustanovni zbor podružnice se bo vršil v ponedeljek, dne 27. februarja ob 4. popoldne v knjižnični dvorani c. kr. deželne vlade, palača c. kr. deželne vlade, dohod iz Simon Gregorčičeve ulice št. 18, II. nadst. na desnem, duri št. 21. Členjeni člani in vsi, ki z ozirom na tako človekoljubno nalogo podružnice, namreč deželanom, ki se po končani triletni vojaški službi, po končani vojaški vajah ali po končani mobilizaciji vračajo od vojakov, preskrbeti dela ali je na kakršenkoli drugačen način podpirati, se žele podružnici pristopiti, se uljudno vabijo, da se polnoštevilno zborovanja udeležijo. Pripravljalni odbor.

Strclski klub »Bur« v gostilni Drašček naznanja svojim članom, da se zaključí sezija v soboto 25. t. m. z zabavnim večerom. Začetek točno ob 8. zvečer. V četrtek 23. t. m. je bratski pogovor. Pridite polnoštevilno.

Zadruga modistinj v Ljubljani je sklenila opozoriti vse one, ki se brez obrtnega lista bavijo z nakitnjem klobukov in slamnikov, kakor tudi trgovce in trgovke s klobuki, ki se brez dokaza sposobnosti bavijo z obrtom modistinj, da bode v bodoče vsakega naznanila obrtni oblasti radi kršenja obrtnega reda. Ker je zadruzi znano več takih oseb, ki se neopravičeno bavijo z obrtom modistinj, bode zadruga strogo pazila na nje.

Zadruga modistinj v Ljubljani opozarja vse svoje članice, da nemudoma naznanijo vse vajenke in pomočnice z delavsko knjižico pri združni načelnici gospe Idi Škof-Wanek.

Iz Novega mesta. Dne 18. t. m. v soboto zvečer je priredila novomeška Čitalnica v svojih prostorih v »Narodnem domu« predpustno veselico. Program je bil sorazmerno z vstopnino jako bogat. Ta večer nas je iznenadila s svojim nastopom g. dr. Hrašovčeva, ki je za umetniško dovršene alt - solo speve žela burno pohvalo. Njen alt, ki prikipeva s silo v jasni forte, trepeta v pritajeni tišini lahko kakor pomladni dih. Tercet (g. dr. Hrašovčeva, gđe. A. Turkova in g. dr. Strašek) je bil nekaj novega na našem odru. Zvonki sopran gđe. Turkove smo slišali že pri raznih prireditvah, a te pot nam je posebno ugajal. G. dr. Straškov bariton, močan in obsežen, ki plane z orjaško silo na dan, je mil in bajno lop v skrivnostni tišini. Naš oder je lahko ponosen na moč, ki bi delala čast vsakemu velikemu odru. Po tretcu se je vprizorila za predpust primerna burka, enodejanka »Umor na ljubljanski cesti«, iz francoskega prevedel jur. Ivo Legat in jo prikrojil novomeškim tlom. Imeli smo pred seboj etare, skoraj bi rekel stalne diletante našega odra. Gđe. Mici Segulova, ki je imela že večkrat priliko pokazati svoj igralski talent, je nepričakovano ugodno izpeljala svojo vlogo. Gorjanc (komik Feri Mikolič) je vabu-

zaj s svojim nastopom v druzbi suhodolnika (jur. Schweiger) obilo zadovoljne smehe. V mojstrskih rokah so bile vloge Plojnika (g. Dr. Turk) in sluge Jakoba (jur. Ivo Legat). Vrheli med posameznimi točkami je izpopolnil vrli salonski orkester z umetniškimi komadi. Pri plesu je sviral oddelek meščanske uniformirane godbe pod sprtnim vodstvom kapelnika g. Höfnerja, ki je svoje godce izvežbal tako dobro, da pri sličnih prireditvah ne bo več treba naročati dragih tujih godb.

Slov. akad. društvo »Adrija« v Pragi. Društveni prostori slov. akad. društva »Adrija« so sedaj naprej na Kraljevih Vinogradih, Šmilovskega ul. 7. I.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Jutri, v četrtek, se poje drugič za nepar - abonente G. Puccinijeva krasna opera »Bohème«, v kateri gostuje zadnji prvi tenor zagrebške opere, gospod Ernest vitez Cammarota. — Najlepša opera letošnje sezone, ki se izvaja skrbno in eksaktno, je »Bohème«; žela je v vseh ljubljanskih dnevnikih najlepše kritike. Cene so navadne operne brez najmanjšega poviška. — V soboto se igra prvič Jaroslava Vrchlickega historična veseloigra »Noč na Karštejnu« (za par - abonente), v kateri igrajo gđ. Seifilova in gđ. Wintrova vlogi pažev (Elizabeta in Alena). — V nedeljo bosta dve predstavi.

Slovensko gledališče. Snuči smo imeli priliko pozdraviti gosta, drugo zagrebško subreto gđ. M. Simanovsko v vlogi Gonde van der Lov iz »Ločene žene«. Gđ. Simanovska si je s prvim nastopom osvojila vse simpatije našega gledališkega občinstva, to pa se je moglo zgoditi le vsled tega, ker vsebuje odlične lastnosti, katere morajo dičiti vsako subreto. Predvsem poudarjamo, da ne moremo primerjati njene elegantne, graciozne in umerjene igre z igro nobene tuje subrete, kar smo jih imeli priliko slišati in videti na našem odru. Toda ne samo to, da je njena igra krasna, tudi izvrstna pevka je; sicer se ne more ponasati z močnim, silnim glasom, pač pa z njegovo milino in blagovčnostjo. Vokalizacija je istotako v petju, kot v govoru, jasna in točna. Njena elegantna postava daje nek poseben bleščaj njeni igri in človek je nehote prevzet od dobrega razpoloženja, ko vidi s kako lahkoto in mirnostjo proizvajajo najgracioznejše plesne. Ravnateljstvu svetujemo, naj se potruji pridobiti to izvrstno moč našemu gledališču. Gostu je bil izročen krasen šopek. Ostali igralci so bili vsi na mestu in pohvalno omenimo g. Ilčiča, dalje g. Bukšeka, g. Povheta, ki se naj varuje delati tako neslanih opazk kot so one z imenom Hadrbolc, dalje so dobro rešili svojo vlogo g. Bohuslav, Peček, Dretnov in gđ. Danilova. NB. Gđ. Thalerjeva naj nam blagovolji oprediti, da jo pomotoma omenjamo šele sedaj. Njena Jana je pač na višku bila tudi snuči. Gledališče je bilo dobro obiskano in publika ni štedila gostu s ploskom in ponavljanje se je morala marsikatera točka. Orkester je storil svoje dolžnost v polni meri pod vodstvom g. Reinerja.

Razgled po slovanskem svetu.

— Oboleti predsednik hrvaškega sabora. Predsednik hrvaškega sabora dr. Neuman je nevarno obolel. Prepeljali so ga v zagrebški sanatorij, kjer sta ga dne dni operirala profesorja dr. Hoehenegg in dr. Schlagenhauser. Operacija se je popolnoma posrečila. Kljub temu je prišel včeraj v Zagreb še znani strokovnjak dr. Neusser, da se z operaterjem posvetuje o zdravstvenem stanju dr. Neumana.

— Obsojen časnikar. Izdajatelj »Dziennika Kijovskega« v Kijevu je bil obsojen v globo 300 rubljev, ker je priobčil v svojem listu članek: »Čehi o Rusiji in Poljski.«

— Češka razstava v Sofiji, o kateri smo že pisali v našem listu, se odprla dne 23. julija t. l. in bo odprta do 23. avgusta. Protektorat te razstave sta prevzeli trgovski zbornici v Pragi in Sofiji. V Sofiji se je osnul poseben, iz Bolgarov in Čehov obstoječ odbor, ki je prevzel nalogo, izvršiti vse za razstavo potrebne priprave.

— Kongres hrvaške in srbske mladine v Belgradu. Začetkom meseca septembra tekočega leta bodo v Belgradu praznovani 100letnica smrti znamenitega srbskega književnika Dositija Obradovića. Zastopniki srbskih in hrvaških akademikov, ki so imeli te dni v Belgradu konferenco, so sklenili, da prirede pri tej priliki kongres srbske in hrvaške akademič-

ne mladine v Belgradu. Kongres bo trajal tri dni. Glavna točka tega kongresa bo razprava o hrvaško - srbskem narodnem edinstvu in o vprašanju, kako bi se dalo to edinstvo čim najbolj popestiti. Na kongresu bodo med drugim podani ti - le referati: »O narodnem odporu v Istri«, »O kulturnem in nacionalnem položaju naroda v Bosni in Hercegovini«, »O narodni borbi v Hrvatski in Slavoniji« in o »Kulturnem in narodnem položaju srbskega plemena v Stari Srbiji in Makedoniji.«

— Belgradska »Tribuna«. Glavni urednik tega lista, znani srbski pisatelj Branislav Nušić, je odložil to mesto za čas, dokler ne dovrši neka svoja književna dela. Uredništvo »Tribune« je za ta čas prevzel Naum Dimitrijević. Smer lista seveda ostane tudi v bodoče ista.

— Vsesokolski zlet v Pragi? »Slavisches Tagblatt« javlja, da se vrši VI. vsesokolski zlet dne 29. in 30. junija ter 1. julija v Pragi. Ker je že napovedan slovanski vsesokolski zlet dne 13., 14. in 15. avgusta v Zagrebu, se bosta potem takem letos vršila dva vsesokolska zleta, kar je gotovo cepljenje sokolskih sil in vsled tega sokolski stvari škodljivo. Ali se je morda sokolski zlet v Zagrebu odpovedal? Nam o tem ni ničesar znana.

— Sokoli — telovadni učitelji v Srbiji. Svoječasno smo že poročali, da je srbska naučna uprava sklenila, poklicati 12 čeških Sokolov, da prevzamejo telovadni pouk na srbskih srednjih šolah. Doslej so bili imenovani ti - le češki Sokoli za telovadno učitelje: Václav Tichý za Belgrad, Jan Svoboda za Kragujevac, Anton Jedlička za Užice in Václav Prochaska za Požarevac.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Zopet hitra vožnja. Na tukajšnem okrajnem sodišču je prišla ovadba, da je prevozniki hlapec Avgust Birtič tako naglo drvil po Marjinem trgu, da bi kmalu zadel v nasproti prihajajoči voz električne železnice, katerega je voznik komaj pravočasno ustavil, da se ni zgodila kaka nesreča. Pri sodnji se je izkazalo, da Birtiča ne zadene nikaka krivda, ker je on ravno zavil okoli oglja, ko je pridiral mimo električni voz. Tudi Birtič ni vozil v diru, temveč v navadnem trahu. Obtoženec je bil vsled tega oproščen.

Maščevati se je hotel. 11. t. m. se je vršila v Šmartnem pod Šmarno goro poroka. Po običajni kmečki navadi so fantje ženinu zagradili pot. Zahtevali so od ženina odkupnine 100 K, ta pa jim je ponudil le 10 K. Fantje niso hoteli vzeti denarja in so se jezni razšli. Eden izmed njih, Lovrenc Nahtigal pa se ni mogel kar tako pomiriti, temveč je šel pred ženinovo hišo ter tam zažgal kup slame, tako da je bila velika nevarnost, da se poslopje vname. Obtoženec pravi, da je bil tako pijan, da se popolnoma nič ne spominja na dogodek. Zaslisiati se bodo morale vsled tega priče, ki bodo potrdile, da je res Nahtigal zažgal slamo. Razprava se preloži.

Izpred novomeškega porotnega sodišča.

Dne 20. t. m. se je zagovarjala pred tukajšnjimi porotniki Marija Mežnar radi hudodelstva detomora. Sodni dvor je sestavljen takole: Predsednik dež. sod. svetnik Vajkarta Gandini, votanta sodna svetnika Julij Bučar in Jakob Jarc, zapisnikar avskultant Golja; javno obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Rogina, zagovornik je bil dr. Globevnik. Marija Mežnar je 20 let stara, v Zdevenem rojena in v St. Janž pristojna. Služila je po svetu kot dekla in sicer nazadnje pri Antonu Wetzu v Podkrajju pri Radečah. Ljudje so že dolgo govorili, da je v drugem stanju, vendar je še vedno mislila, da se ji bo posrečilo prikriti sramoto. Dne 13. novembra lani je začutila, da se bliža težka ura. Nekaj časa je mirno trpela bolečine in delala naprej. Ko je pa čutila, da ne more več delati, je šla na stranišče, kjer se je izvršil porod. Brž ko je mogla, je šla okoli hiše in potegnila otroka iz greznice, ni ga pa zavila v plenice ali nesla na gorko, marveč držeč ga za noge je parkrat udarila z otrokovo glavico ob zid, da je bila glava vsa razmesarjena, potem pa ga je vrgla na kup smeti.

Marija Mežnar pravi, da je bila vsa zmešana in da ni vedela, kaj da dela, vendar pa pravi, da dobro ve, da se je otrok, padši v greznico, zavalil na eno stran in na katero; — do bro je vedela, kaj se je zgodilo, ker je šla otroka iz greznice pobrat, tudi ve, da ga je treščila parkrat z glavico ob zid, da ga je vrgla na kup smeti in da ga je šele zvečer bolj skrila. Trdi,

da jo je poročnik prehitel in da ji je oče popolnoma nesnan, ker je postala mati enkrat v popolni pijanosti.

Izvedenec dr. Vavpotič in dr. Strašek izjavita, da je prišel otrok živ in goden na svet in da je umrl nasilne smrti i. s. vsled otrpnenja možganov, nastopivšega vsled tega, ker mu je bila glava razbita. Ker so odgovorili porotniki na stavljeno jim vprašanje, če je Marija Mežnar kriva, da je svojega otroka ob porodu usmrtila z vsmi glasovi da, je izreкло sodišče sodbo, da se obsodi Marija Mežnar na štiri leta ječe poostrene vsako leto s postom in temnico.

Dne 20. februarja t. l. popoldne so imeli soditi porotniki detomorilko Ano Žugelj iz Dobravice pri Podzemlju. Dne 20. decembra lani po kosilu je šla Antonija Bezek v Rajmerjev vodnjak po vodo in je zagledala v vodi nekaj v cunjje zavitega. Ker si ni upala sama tega ven potegniti, sta prišla zraven Janez Škof in Jožef Zalokar, ki sta izvela ta zavoj iz vode in razgrnila cunjje. Zapazili so novorojeno dete ženskega spola, ki je imelo okoli vratu privezan kos blaga in pod njim gumasti trak tako močno zadržen, da je zažal tako globoko v meso, da traku skoraj ni bilo videti. Raztelesen je dognalo, da je bil otrok živ prišel na svet, da pa je umrl vsled zadušjenja, to se pravi, da je bil zadavljen. Dolgo niso mogli dobiti storilke. Vedno bolj glasno je pa označeval ljudski glas Ano Žugelj kot storilko; vsaj ženske, ki so prale pri potoku Obrhu, so bile soglasno mnenja, da zamore biti volja mati le Žugelj. Ko je to izvedel njen gospodar Rajmer jo je stavil na odgovor. Žugelj pa je ježno odgovorila, da bi šla takoj tožiti, če bi vedela, kdo jo je osumil. Ko jo je pa dalo sodišče po zdravniku preiskati in se je dognalo, da je pred kratkim porodila, je pa priznala svoj zločin in naslikala svoje življenje. Ana Žugelj je bila rojena leta 1891. v Dobravi pri Podzemlju. Šolo je obiskovala v Podzemlju. Ko je bila stara 16 let, je stopila v Marijino družbo pod vodstvom župnika Rometa. V začetku avgusta 1909 je šla služiti za dekle k nekemu sosedu M. M., ki jo je pa začel, dasi šele dve leti oženjen, zalezovati, vsled česar je ostala sicer še Marijina devica, toda brez devišstva. Postala je pa tudi mati. V začetku septembra 1910 je šla za dekle k trgovcu Rajmerju, kjer je bila zelo pametna, pridna in poštena. Dne 2. decembra lani po kosilu je začutila, da se ji bliža težka ura, vendar je delala še vse popoldne. Zvečer pa ni mogla več prestajati. Šla je v klet in se vsedla na zgoraj odprti zaboj, na kar se je zgodilo, kar se je zgoditi moralo. Slišala je, da je otrok javkal in v silnem strahu, da bi ga kdo ne slišal, mu je zadržila vrat, ga položila na cunjje in odšla zopet večerjat, potem pa na delo. Drugi dan je vse lepo poskušala in pobrisala, zavila otroka, ki je bil pa že mrtev in mrzel, v nek predpasnik in ga nesla v domač vodnjak, iz katerega pa jemljejo vodo le za pranje in ne za kuho ali pijačo.

Sodni dvor je sestojal iz gg. sod. svetnikov Vajkarta Gaudinija, Julija Bučarja in Jakoba Jarca kot sodnikov ter avskultanta Golja kot zapisnikarja. Javno obtožbo je zastopal državni pravdnik dr. Rogina, zagovornik je bil dr. Slane, prvomestnik porotnikov g. Piletič, pečar in posestnik v Gradacu v Beli Krajini. Porotniki so zanimali prvo glavno vprašanje s 6 glasovi, drugo glavno vprašanje pa potrdili soglasno, vsled česar je bila Žugelj obsojena po § 340 kaz. z. na dva meseca hudega zapora. Ista porota je dopolnje radi detomora obsodila Marijo Mežnar. To je čudno, pa razveseljivo dejstvo, ker kaže, da se je tudi na Dolenjskem prebil socialni led. Povsod se skoraj vse detomorilke redno oproščajo, na Dolenjskem pa so bile vse brez izjeme obsojene, kakor da so manj vredne nego druge hčere. Relativna pravica je siloma izbruhnila tudi na Dolenjskem na dan, kar kaže, da so porotniki zavednejši in inteligentnejši in da imajo pogled tudi po širnem svetu. Opisana porotna sodba je za Dolenjsko zgodovinskega pomena.

Uboj. Na zatočni klopi sedi Dalmatinec srednje rasti, že večkrat radi različnih prestopkov in hudodelstev kaznovani Juro Badža, ki je delal pri gradnji ceste v Statvah pri Dolu v Beli Krajini. Juro Badža je bojevita in vročekrvna natura in je že dlje časa iskal prepira med mirni delavci. V nedeljo popoldne, dne 16. okt. m. l. so prišli iz Dola delavci bratje Anton, Franc in Ferdinand Kregar, Stanislav Kinkl in Anton Penrov, vsi iz Ljubljane doma, v Statve, kjer so videli, kako je Juro Badža brez vsakega vzroka mikastil Alojzija Šepica. Anton Kregar, ki je šel v barako večerjat, je zaklical Badža, naj pusti Kranjce pri miru, ker mu nič nečejo, nakar je planil Juro Badža z odprtim nožem v bara-

ko, napadel Kregarja iz mu zadel v trebuh in rebra tri smrtonosne rane, predno se je mogel Anton Kregar postaviti v bran. Anton Kregar je pozneje umrl v ljubljanski bolnici na vnetju trebušne mrene. Zunaj je Juro Badža zadel še Francu Kregarju več poškodb s palico in pobegnil v Reko, kjer je dobil od nekega neznanca za liter vina tujo delavsko knjižico, s katero je slepil policijo in druge na barki, kjer je delal. Hotel je pobegniti v Ameriko, a ga je slednji le izsledila policija. Juro Badža, ki si v prvem in sedanjem zagovoru nasprotuje, pravi, da je nedolžen in da je imel nož zaprt v žepu. Juro Badža je obtožen in po krivdoreku porotnikov krivim spoznan hudodelstva uboja § 140, prestopka zoper telesno varnost § 411, prestopka po § 431. in prestopka zoper javne naprave in naredbe § 320. Sodni dvor ga obsodi po § 142. I. na 3 leta težke ječe, poostrene vsak tretji mesec s postom.

Razne stvari.

* Ljubezen in beda. V Petrogradu so se zastupile v nedeljo štiri deklice v starosti 15 in 20 let. Dve deklici sta šli v smrt zaradi nesrečne ljubezni, dve pa vsled bede.

* Zblaznela. Žena zaradi umora mladelega Buturlina na dosmrtno prisilno delo obsojenega Obrien de Las- sy je zblaznela. Dva dni in dve noči je taval po petrogradskih ulicah in iskala svojega moža, slednjič so jo vso onemoglo našli ležati na cesti in so jo prepeljali v blaznico.

* Proti vojaški službi. Na južnem Ogrskem so zasledili velik konsorcij ljudi, ki so se že osem let pečali s tem, da so odtegalj kmete vojaški službi. Več sto vojaškim obvezancem so bili prevrtali ušesno mreno.

* Volkovi. V bližini Lvova je napadla tropa volkov gozdarja Lewickiego. Gozdar je ustrelil dva volka, na kar so drugi pobegnili. Tudi v vasi Kudrynceu so napadli volkovi finančnega stražnika, ki je enega volka ubil, enega pa rnil, nakar so tudi tu ostali volkovi pobegnili.

* Sufragetke. V Londonu so organizirale sufragetke kampanjo, da se na vse možne načine bojujejo proti od vlade sklenjenemu ljudskemu štetju. V nekem manifestu pozivljajo žene, da naj bojkotirajo ljudsko štetje in zabranijo plačevanje davkov, dokler žene ne dobe svojih pravic.

* Zločin nezvestega moža. Strašen zločin je izvršil v Readingu v Ameriki trgovec Vanaman. Imel je razmerje s svojo dekle in da bi se mogel z njo poročiti, je zaprl svojo ženo in svojega otroka v sobo ter hišo zažgal. Sosedom pa se je posrečilo že ožgano ženo in otroka rešiti in pripeljati v bolnišnico, kjer sta kmalu nato umrla. Vanamana so zaprli.

* Rimske starine. Pri delu za razširjenje ulice Flaminia v Rimu so odkrili včeraj star rimski grob iz časa rimskih cesarjev. Posebno zanimiva je najdba, ker je to grob slovitega voznika. Raziskovalci se je posrečilo na podlagi znanega kodeksa za starine, dognati identiteto groba. Maručeji se zavzemajo za to, da bi ta grob rekonstruirali.

* Plaz. V dolini rečice Hollersbach, južno od Müllersila se je utrgal plaz in zasul cesarskega gozdarja Selingerja ter ga nesel več kot 100 m v globino. Sneg je gozdarja zadušil, pa tudi njegov lovski pes je dobil težke poškodbe, vendar pa se mu je posrečilo, da se je izkopal iz snega in prišel domov. Ker je prišel pes brez gospodarja domov, so domači takoj sumili, da se je zgodila nesreča. Šli so iskat gozdarja in so ga našli mrtvega v snežnem plazu.

* Kuga v Aziji. 350 italijanskih zdravnikov je prošlo svojo vlado, da jih pošlje v Mandžurijo proučiti kugo. V okužene kraje je odposlala tudi italijanska družba rdečega križa več zdravnikov. — Kakor poroča guverner v Kiaučavu je prenehala kuga zadnje dni prodirati. Nemško varstveno ozemlje je sedaj popolnoma zdravo. — Iz Charbina poročajo, da kuga pojema. — Pomorska oblast v Trstu je odredila za vse blago in vse potnike iz Kitajskega in Mandžurijskega najobsežnejše sanitarne odredbe.

* Samomor morilca. Morilec Hutchinsona, ki je pri srebrni poroki svojih staršev primešal v kavo mišico in s tem povzročil smrt svojega očeta in enega gosta ter storil, da je nevarno zbolela njegova mati in več dam, so zasledili v nekem penzionatu na otoku Guersly. Ko je stopil policist pred njega in rekel: »Vi ste Hutchinson!« je odgovoril: »Pišem se Harrison« in nato stekel po stopnicah v svojo sobo, kjer je izpil stekleničico pruske kisljine. Umrl je v malo minutah.

Telefonska in brzojavna poročila.

Pasivna resistenca v Trstu.

Dunaj, 22. februarja. Sklep včerajšnjega ministrskega sveta, da naj začno oblasti z ostrim nastopom proti pasivni resistenci, je v tržaških uradniških krogih napravil silen vtisk. Danes pa je zastavila pasivna resistenca še z veliko večjo močjo in zavzela celo večje dimenzije.

Trst, 22. februarja. Pojavljajo se tu prvi ostrejši koraki vlade proti pasivni resistenci enega dela uradnikov. V Trst so poslali 20 uradnikov iz Ljubljane na tržaški državni kolodvor, da nadzorujejo delo drugih uradnikov. V prosti luki nadzorujejo nižje uradnike višji uradniki. Vlada hoče premestiti tudi še mnogo uradnikov iz Gorice, Istre in v Dunaja v Trst ter si obeta od teh korakov, da pospeši s tem uradno poslovanje. Če pa bi tudi to ne imelo zaželenega uspeha, potem hoče vlada nastopiti proti uradnikom disciplinarnim potom in začeti uradnike premeščati in suspendirati. Za sedaj se je odredilo, da morajo delati uradniki v uradih tudi čez uradne ure.

Trst, 22. februarja. Ko so delali prometni uradniki včeraj čez 6. uro zvečer v svojih uradih, so se zbrali delavski sloji pred uradnimi prostori in zahtevali, da uradniki zapuste svoje prostore. Ker pa so se uradniki temu upirali, so vdrli delavci v uradne prostore in prisilili uradnike, da so jih zapustili.

Trst, 22. februarja. Tu se je vršilo zborovanje slovenskih socialistov, na katerem so se izrekli vsi proti pasivni resistenci uradnikov.

Službena pragmatika državnih nastavlencev.

Dunaj, 22. februarja. Subkomite odseka za državne nastavlence je imel danes sejo, v kateri se je govorilo o novi službeni pragmatiki. §§ 1. do 7. se bili v tej seji sprejeti.

Tiskovni odsek.

Dunaj, 22. februarja. Tiskovni odsek ne more jutri zborovati, ker je glavni referent poslanec Skedl zadržan.

Avstro - ogrska banka.

Dunaj, 22. februarja. Generalni zastop avstro - ogrske banke je sklenil v svoji današnji seji, znižati obrestno mero za pol odstotka. Obrestna mera za eskompt menie, za varante in efekte od jutri naprej znaša 4%.

Ogrska zbornica.

Budimpešta, 22. februarja. Danes je Košutova stranka sklepala o formalnih predlogah, ki jih bo stavila v jutrišnji seji v ogrski državni zbornici. Sklepala bo tudi o obstrukciji, ali naj začne z njo v jutrišnji seji. Košut svari svojo stranko pred tem najskrajnejšim sredstvom. Bosanski odsek je začel danes s specialno debato. Prijavljenih je mnogo govornikov.

Delegacije.

Budimpešta, 22. febr. Danes so se začele plenarne seje avstrijskih delegacij, ki bodo trajale neprenehoma do 3. marca. Danes še pride na vrsto proračun zunanega ministarstva. Kot eden prvih govornikov je pripravljen prof. Masaryk, ki se bo v svojem govoru baval zopet z Vašičem.

Bolezen kralja Nikite.

Cetinje, 22. februarja. Zdravstveno stanje črnogorskega kralja Nikite se je danes tekom noči zelo poslabšalo. Poklicali so brzojavno prestolonaslednika, ki se mudi sedaj na Francoskem. Kralja je zadel kap.

Reakcionarno gibanje na Portugalskem.

Berlin, 22. februarja. »Vossische Zeitung« javlja iz Portugalskega, da se je začelo na severu države že zopet živahno reakcionarno gibanje. Ljudstvo se je oborožilo proti liberalnim pristajem republik in nastopa proti vojaštvu. Konservativni duhovniki vodijo vse gibanje.

Rusko - kitajski spor.

Peking, 22. februarja. Kitajski odgovor na rusko noto je sestavljen v najbolj popustljivih besedah. Očividno si prizadeva kitajska vlada, napraviti kar najugodnejši vtisk na javnost ter računati s tem, da bodo intervenirale druge države.

Petrograd, 22. februar. Vesti iz Sangaja, da so ruski voji udri v Mongolijo in Mandžurijo, označuje petrogradska brzojavna agencija kot popolnoma izmišljeno. Po informacijah na kompetentnem mestu tudi v vojnem ministertvu in v ministertvu zunanjih del ne vedo prav ničesar o kaki eventualni operaciji, naperjeni proti Kitajski.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustocanček.

Vzemite si, ako imate nahod in ste hripavi, zasledeni ter težko dihate, Fellerjev fluid z znamko »Elafluida«. Mi sami smo se prepričali pri bolečinah v prsih, vratu itd. o njegovem zdravilnem, kašelj blaščem, osvečujočem učinku. Tucat za polskubulo 5 kron, 2 tuceta 8 kron 60 vinarjev franko. Iščite ga samo lekarnar E. V. Feller v Subici, Elain trg 238 na Hrvaškem.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 20. februarja: Franja Bučnik, žena krojaškega mojstra, Poljanska cesta 51. — Alojzij Frišovec, sin delavca tobačne tovarne, 3 mesecev, Cerkevna ulica 21. — Fran Breskvar, sin ključarskega mojstra, 1 leto, Sv. Petra cesta 52. Ferdinand Josip Maschke, sin tovarniškega uradnika, 11 dni, Sv. Jakoba trg 2.

Dne 21. februarja: Josip Vincencij Subanek, rejnec, 4 mesece, Streliška ulica 15. — Josip Fritz, vpokleni mestni stražnik, 61 let, Fran Josipa cesta 14.

Dne 22. februarja: Marija Ljubc, občinska uboga, 87 let, Radecke-va cesta 11.

Slovensko deželno gledališče v Ljubljani.

St. 103. (Nepar). Brust. predst. 2107.

V četrtek, 23. februarja 1911.

Opera! Tretjič v sezoni! Opera!

BOHÈME.

(Življenje umetnikov - bohémov.)

Prizori iz romana Henry Murgera „Vie de Bohème“ v štirih slikah. Besedilo spenila G. Giacosa in L. Illica. Uglasbil Giacomo Puccini. Kapelnik prof. Frid. Reiner. Režiser Hinko Nučič.

Blagajnica se odpre ob 7. uri.

Zacetek ob 7.30. Konec ob 10.

Prihodnja predstava bo v soboto, 25. februarja.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkocam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in naporenega duševnega dela je upravljalni odbor domačih zdravilov pristni „Moli-ov deželni prašek“, ker vpliva na prebivanje trajno in uravnavalo ter ima blagovaten in toplen učinek. Skatljiva velja za dan lekarnar A. HOLL, c. in kr. dvorni palatatelj na BUNAŠU, Tschlauen 9. V lekarnah na deželi je izredno zahtevati Moli-ov prašek, začnemo z varnostno znamko in podpisom.

Ne maramo imeti glavobola, bolečin v križu, zobobola, trganja v udih, zbadanja, revmatičnih bolečin v hrbtu in mišicah. Rabimo Fellerjev luid z znamko „Elsapill“. Tucat la poskušajo stane samo 5 K franko. Fellerjeve odvajalne rabarbarove kroglice z namko „Elsapill“ krepe celodec, pospešujejo prebavo in oživljajo slast ter ublažijo krč in pospešujejo izločanje. 6 škatlji franko 4 K. Dobe se pri E. V. Fellerju v Stubici Elzin trg, št. 228 (Hrvaško).

Specialiteta, odina slovenska, ura za televadce. Dobi se samo pri trvdki

Ljubljana H. Suttner Ljubljana
Mestni trg Sv. Petra cesta

Čez
FLORIAN
ga ni!
Po njem ti jed diši,
Želodec ne boleha
In glava ne boli!

Zahtevajte izrečno „FLORIAN“!

Zavračajte ponaredbe!

Ljudska kakovost Hiter K 240.
Kabinetska kakovost „480.“
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Kemik dr. ing. Hirsch, Olovec. Kemično-tehnična preiskava je izpričala, da je „Seydlitz“ prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 22. februarja 1911

Salobni papirji.	Dinar	Blagov.
4% majeva renta	93—	93 20
4 1/2% srebrna renta	98 95	97 15
4% avstr. krona renta	92 95	93 15
4% ogr.	91 50	92—
4% kranjsko deželno posojilo	95—	96—
4% k. o. češke dež. banke	94—	95—

Šroške.	Dinar	Blagov.
Šrečke iz 1. 1860 1/2	213 50	2 950
„ „ 1864	311—	317—
„ „ 1864	155 75	161 75
„ „ zemeljske 1. izdaje	298—	304—
„ „ 2. izdaje	283—	289—
„ „ ogrske hipotečne	250 50	256 50
„ „ dun. komunalne	535—	545—
„ „ avstr. kreditne	535—	545—
„ „ ljubljanske	91—	97—
„ „ avstr. rdeč. križa	81—	87—
„ „ ogr.	47—	53—
„ „ barilina	38 25	42 25
„ „ turške	254 50	257 50

Beleone.	Dinar	Blagov.
Ljubljanske kreditne banke	485—	485 50
Avstr. kreditnega zavoda	672 75	673 75
Dunajske bančne družbe	562 50	563 50
Južne železnice	112 75	113 75
Državne železnice	747 75	748 75
Alpine-Monten	792 50	793 50
Češke sladkorne družbe	276—	279—
Zivnostenske banke	285—	286 50

Valute.	Dinar	Blagov.
Cekini	11 36	11 39
Marki	117 20	117 40
Franki	95 05	95 15
Lire	94 40	94 70
Rubliji	253 25	254 25

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 22. februarja 1911.

Termin.

Pšenica za april 1911	za 50 kg	11 71
„ „ oktober 1911	za 50 kg	10 1
Rž za april 1911	za 50 kg	8 21
„ „ oktober 1911	za 50 kg	8 11
Koruza za maj 1911	za 50 kg	5 74
Oves za april 1911	za 50 kg	8 54

Efektiv.

Vzdržno.

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 3002. Srednji zračni tlak 766 mm

Februar	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetovi	Nebo
21.	2. pop.	735.9	-7.1	sr. szah.	del. oblac.
22.	9. zv.	749.1	-2.1	sr. svzh.	jasno
22.	7. zj.	740.5	-1.7	sl. svzh.	poi oblac.

Srednja večerajšnja temperatura - 2.0°, norm. - 0.4°. Padavina v 24 urah 0.0 mm

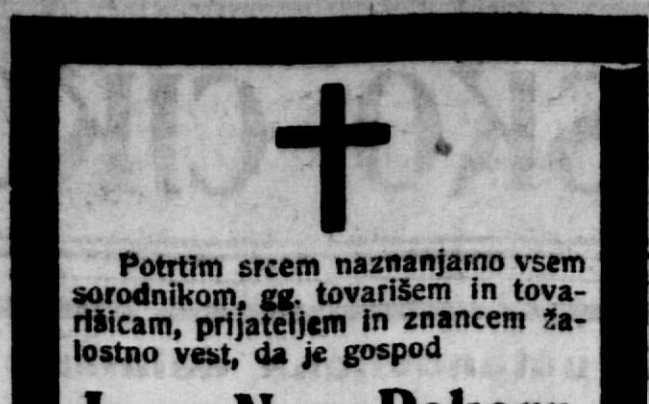
Proda se dva do tri vagone

dobre, trde (prve košnje) 643

mrve (sena).

Cena po dogovoru. — Naslov pove

upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, gg. tovarišem in tovarišicam, prijateljem in znancem žalostno vest, da je gospod

Ivan Nep. Pokorn
nadučitelj v pokoju, imejitelj kolajne za 40 letno zvesto službovanje

danes 22. svečana 1911 po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 63 letu starosti mirno v Gospodu zaspal. Pogreb drugega rajnika bo v petek, dne 24. svečana 1911 ob 10. uri dopoldne iz šolskega poslopja v Horjulu na tukajšnje pokopališče. Sv. maše zadušnice so bodo brale v tukajšnji župni cerkvi. Nepozabnega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin. 679

Horjul, 22. svečana 1911.

Šolske vodstvo v Horjulu.

Zahvala.

Žalujocha rodbina Korenova si dovoljuje izreči svojo najtoplejšo zahvalo najprej vsem domačim, ki so na kakršnikoli način pripomogli lajšati nam našo pregloboko žalost med boleznijo, zlasti pa ob smrti našega srčno ljubljeneega, nepozabnega sina, oziroma brata 647

Jožefa Korena

dijaka I razreda II državne gimnazije v Ljubljani.

Posebno se zahvaljujemo preč. g. župniku F. Grozniku za premožne obiske in tolažila, g. nadučitelju R. Horvatu in gg. pevcem za v srce segajočo žalostinko, visokospoš obitelji I. Tomšičev v II. Bistrici za prekrasni venec, visokorodnemu g. ravnatelju dr. Bežaku za skrb ter gospodu profesorju Skrlju in sošolcem rajnega za udeležbo pri pogrebu in za darovani venec. Bog povrni tisočero vsem! V Zagorju na Notranjskem, dne 21. februarja 1. 11.

Vabilo

K

IV. občnemu zboru

Kmečke posojilnice in hranilnice v Šmartnem pri Liji

registr. zadruga z neomejeno zavezo.

ki se vrši

14. marca 1911 ob 3 popoldne v družbeni pisarni v Šmartnem.

DNEVNI RED:

1. Nagovor načelnika.
2. Poročilo načelstva.
3. Branje revizijskega poročila o izvršeni reviziji.
4. Poročilo računskih pregledovalcev.
5. Potrditev računskega zaključka.
6. Prememba pravil.
7. Raznotherosti.

Ako bi ne bil občni zbor ob 3 uri sklepčen vrši se drugi občni zbor ob 4 ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih članov.

Načelstvo.

Zahvala.

Za premožne dokaze ljubeznivega sočutja ob bridki izgubi, ki nas je zadela ob prezgodnji ločitvi našega dobrega, ubogega

Ernesta

dalje za časteče, izredno mnogobrojno spremstvo pri pogrebu izrekamo iskreno zahvalo. — Zlasti se presrečno zahvaljujemo cenj. prijateljem pokojnikovim za lepo ganljivo petje, dalje vsem onim, ki so s cvetjem krasiili prezgodaj umrlega grob.

Naj bi nam bilo dano, da bi nenadomestno izgubo nosili s toliko močjo, kakor je blagi pokojnik težko poča življenja prenašal z redko duševno močjo.

Žalujocha rodbina Nagy.

676

Kiše

2 manjši, 1 večji in 1 vilo z vrhom v Ljubljanskem predmestju :: oziroma mestu :: se zelo ceno prodajo.

Pogoji za plačevanje :: zelo ugodni. ::

Naslov: „Ugodna prilika“, poštno ležeče v Ljubljani. 675

Jutri 23. februarja 1911

na debeli četrtek

v restavraciji „pri levu“

domača plesna veselica.

Zacetek ob 8. zvečer. — Vstopnina 50 v.

Pristna pljača in dobra kuhinja bodo na razpolago.

Za obilen obisk se priporoča z vsem spoštovanjem

678

Beti Pilke-Kos.

Proda se

pod zelo ugodnim pogojem pol ure od poljanskega kol dvora, blizu okr. ceste ležeče 672

posestvo

obstoječe iz okoli 25 oralov zemlje, gospodarskega in vinskičarskega stanovanja, travnikov, njiv, gozda in vinograde. Posestvo je prav dobro arondirano in rodovitno.

Oseba ali pismena tozadevna pojasnila daje prostovoljno Karel Sima, trgovec v Poljčanah.

Ženitna ponudba 673

Trgovec star 30 let, z dobro upeljano boljšo trgovino, zelo podjeten, se želi radi pomankanja znanja seznaniti z gospodinjstvom v starosti od 20 do 30 let, nekoliko izobraženo ter s premoženjem vsaj 10.000 K. Vdove brez otrok niso izključene. Samo resne ponudbe s sliko do 5. sušca t. l. pod „Trgovec 10.000“ na upravnistvo „Sl. Naroda“. Slike se vračajo — najniže razjane.

Ženitna ponudba

Ženitna ponudba

Odvetniška pisarna dr. Fr. Brnčiča in dr. Mat. Protnerja v Trstu, ulica Nuova št. 13 II

sprejme izurjenega

stenografa-strojepisca

veščega slovenskega in nemškega jezika ali pa 655

dve stenografinji

ki ste obenem daktilografinje.

Vstop 1. marca t. l. Plača po dogovoru.

Št. 5326. 661

Ustanova

za gimnazijalce.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem sta od prvega semestra tekočega šolskega leta izpraznjeni 2 mesti J. rnej Sallocherjevih dijaških ustanov po 100 kron na leto.

Pravico do teh ustanov imajo na Kranjskem rojeni, ubogi, pridni in blagonaravni učenci ljubljanskih gimnazij. Prošnje za podelitev teh ustanov morajo biti opremljene s krstnim listom, z ubožnim listom ter s šolskim spričevalom zadnjega semestra in jih je vlagati do 15. marca t. l. pri pristojnem šolskem ravnateljstvu.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 13. februarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljene c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Gospodična, izvežbana v kuhni, gostilni in trgovini, išče srednje ali malo

gostilno na račun

v prometnem, živahnem kraju v bližini kolodvora in farne cerkve. — Ponudbe pod „Maj“ na upravnistvo „Slov. Naroda“ do 18. marca. 669

Dve sobi

v pritličju za društvo ali pisarno

se oddasta takoj. 660

Več v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Trgovski sotrudnik

manufakturne stroke se išče.

Ponudbe pod „Stalno“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

670

V najem se da eventualno

proda dobro idoča 612

usnjarija

z vsem v delu nahajočim se usnjem v kraju, kjer se dobi v delo veliko kož.

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

V kinematografu „IDEAL“ se sprejme

blagajničarka.

Reflektantnje naj se osebno predstavijo najpozneje do nedelje 26. t. m.

Pripravna

stavbna zemljišča

se po nizkih cenah prodajo

v raznih delih mesta.

Pojasnila daje 597

posredovalna pisarna Peter Matelič, Ljubljana, Škofja ulica 10,

Telefon 155.

Istotam se izve tudi o prodaji raznih

hiš z gostilnam.

1881 — 1901

t. j. vsi oni letniki

„Ljubljanskega Zvona“

ki jih v knjigotrštvu ni več dobiti, so skupaj ali posamezno na prodaj.

Prvi, ki se za vse oglasi, bo najceneše kupil. Na prodaj je tudi: „Kres“, popolen, 1881—1886. — Mariborska

Pajkova „Zora“, popolna, 1872 do 1877. — Hrbar-Tavčarjev stari „Slov- van“, popolen, 1884—1887.

Vprašanja z znamko za odgovor na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod šifro „1881—1901“.

1881 — 1901

Pristna brnska sukna.

Pomladna in poletna sezija 1911.

Kupon 1 kupon 7 kron

Metr. 3'10 dolg 1 kupon 10 kron

za kompletno 1 kupon 12 kron

moško obleko 1 kupon 15 kron

(suknja, hlače, te- 1 kupon 18 kron

lovniki) stane samo 1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko obleko 20 K dalje blago za površnike, turistovski

ločen, svilnati kangarn itd. itd. razpošilja po tovrstnih cenah kot solidna in poštena vrlo znana 472

zaloga tvornice sukna

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorce gratis in poštne prosto.

Prednosti pri privatnih odjemalcih, ako blago naroča direktno pri firmi Siegel-Imhof se preseljuje.

Zaradi sinega pravega blaga vedno najvišja kakovostna svetlega blaga. — Stalne najnižje cene.

— Tudi najmanjša naročila se po vzorca točno izvrše.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 3.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 443.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 0/0

Priporoča promese na dunajske komunalne Glavni dobitok

srečke à 18 K. — Žrebanje 1. marca. K 300.000—

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Telefon št. 18.

Leta 1837. ustanovljena delniška družba

427

Telefon št. 18.

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbotekniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnelomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Zaradi preselitve se prodaja

večje posestvo

v polnem obsegu ali pa tudi samo hiša z gostilno in gospodarskimi poslopi ter vrtom. Kraj ima bodočnost zaradi nameravane gradbe železnice. — Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 632

Večjo množino dobro žgane, rdeče

zidne opeke

odda stavbno podjetje Filip Supančič v Ljubljani. 399

Zimska, fina
damska in otroška
oblačila in perilo
priporoča
M. Kristofič-Bučar
Ljubljana
Stari trg št. 28. (nasproti Zalaznika).
Velika izbira modnih
jopic — plaščev — pelerin.
Moderna čepica, klobučki, rokavice, nogavice,
pletena jopica in druge pletenine.
Vse modno in drobno blago.
Na izbiro podijam tudi po pošti

Hiša v nojem!

Enonadstropna hiša z lepo kletjo in hlevom, tik železniške postaje in drž. ceste, v bližini Volosko-Opatije, z dobro uspevajočo gostilno in trgovino, pripravna tudi za pekarijo ali kakšno drugo obrt, se radi rodbinskih razmer daje s 1. aprilom v nojem.
Več se izve pri lastniku Josipu Deklevo, gostilničarju v Permanih, postaja Jurdani. 624

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3
izvršuje vsa čevljarška dela do najfinišnejše izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.
Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.
Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevljar. 2.5

Begonije

francoske reje v 5 barvah sortirane, polnjene K 290 (izbira K 4—) navadne K 190, franžaste K 240, glkosinije K 3— za 10 komadov dobavlja franko
H. Zrzavý, Okrouhlice na Češkem.
Zaznamek drevesnice gratis. 671

Tehnična pisarna in stavbno podjetje

Ingenieur H. UHLÍŘ

3801 Ljubljana, Resljeva cesta št. 26.
Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, strokovni znanstveni izvidi, prevzetja zgradb.

Modni salon.

Častitim damam priporoča

klobuke

le najfinejšega okusa

Ica Škof-Vanek

239 Ica Franča.

Čolni klobuki vedno pripravljani. Tako tudi venci s trakovi in razne cvetlice.
Vse doma izdelane.

PATENTE

vseh dežela izpostuje inženir
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37. 35

Naznanilo preselitve. Josipina Šetinc-Bersin
javlja častitim damam v mestu in na deželi da je svoj

modni salon

preselila iz Wolfove ulice na Kongresni trg št. 6. 515

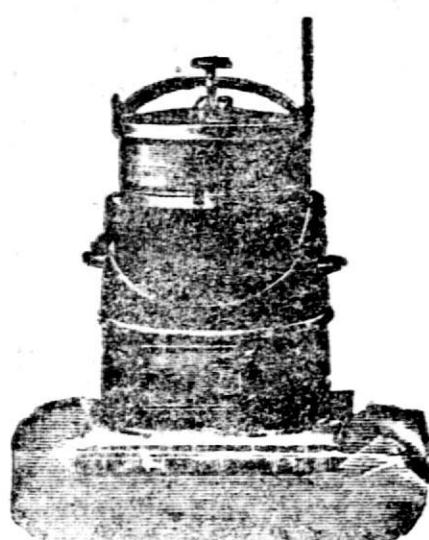
Poročne prstane

4345 kakor tudi drugo zlatnino priporoča po nizki ceni

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg 26.

Pošiljam cenike brezplačno.

Najbolj pripravne in varne

brzoparilnike

za krmo, slamoreznice, preše in stiskalnice za sadje in grozdje, rebljače, reporeznice, motorje, želez. blagajne, nagrobne križe, stavbene potrebiščne in vso drugo železnino se dobiva najcenejše in najboljše pri znani
veletrgovini z železnino in poljedelskimi stroji

FR. STUPICA v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1.

Zaktevajte ponudbe!

Cene nizke!

cilindre
Klobuke in čepice
v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.
Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
244
Pod Trnovo št. 2. Postaja električne železnice.

M. Kocjan

Ljubljana Sv. Petra cesta 18. Ljubljana Sv. Petra cesta 18.

Priporoča po najnižjih cenah trebušne, mesečne pasove, ravno držalce, gumijaste nogavice, povoje, aparate za klistirati, sexlet aparate za stiziliziranje mleka, sesalke, steklenice, platno za v postelje, kakor raznovrstne priprave za porodnice in novorojenčke, „kuna Tetra“ plenice in vse potrebiščne za babice.

Prodaja najmodernejših sol dno izdelanih vsakovrstnih po meri narejenih steznikov za dame in deklice, kakor tudi držal za prsi in kolke tudi za izraščene deklice. — Istotam se prevzame tudi popravljanje in snazenje steznikov. — Posebna soba za pomerjanje. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Prva kranjska izvozna pivovarna in sladarna na Vrhniki
priporoča svoje izborne izdelke.

Naročila sprejema tudi Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Član dunajskih in berlinskih prevoznikov poštstva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po najnižjih tarifih. — Prevažajo poštstvo v novih, patentovanih poštstvenih vozeh na vse kraje, tudi v inozemstvo. 2010

Spedijsko podjetje
Bavarski dvor.

Ustanovljeno leta 1908.

JOS. ŠKERLJ v Ljubljani

Spedijsko podjetje
Bavarski dvor.

Ustanovljeno leta 1908

Sprejema na zalogo razno blago, poštstvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj Ljubljana in obratno zastopan v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je Karl Lawi, spediter, Dunaj I. Schulhof 6.

Cementne cevi
v vseh dimenzijah, barvaste
plošče itd.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.
Ljubljana.

Stopnice,
balkone, spomeniki, stavbni
okrasni itd.